Proletari din toate țările, uniți-vă!

scînteia tineretului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXXVIII
SERIA II
Nr. 10 280

6 PAGINI
50 BANI

MIERCURI
16 IUNIE
1982

LA PANOUL DE ONOARE AL SCÎNTEII TINERETULUI

Innoirea continuă a producției reprezintă o datorie de conștiință a tinerilor de la Întreprinderea de stanțe și elemente hidraulice din Focșani. Pentru ei, drumul de la planșetă la lucrul direct la mașină este un drum firesc. Imaginea alăturată este un „martor" în acest sens. Sculer-matrițerul Ion Joghin lucrează la un nou reper pentru elemente hidraulice.

Foto: VALERIU TANASOF

DIN FONDUL DE AUR AL GÎNDIRII REVOLUȚIONARE, AL OPEREI TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

STRATEGIA PROMOVĂRII NOULUI

Lupta dintre vechi și nou este o legitate istorică, o permanență a societății omenești. Imonunindu-se cu forța evidenței, ca o realitate care inglobează fapte, fenomene și procese de sine stătătoare, ea a intrat în cîmpul prelucrării ideologice pe căi foarte diferite, unele chiar polare. De la paseism (purtător al spiritului conservator) pînă la viitorism (purtător al spiritului avangardist), trecînd printr-un prezenteism adesea obsedant și pozitivist, se întinde o largă paletă de explicări, înțelegeri sau simple descrieri ale raporturilor dintre noul și vechiul social. I-a revenit însă concepției filozofice materialist-dialectice și istorice rolul de a pune — pentru prima dată și în chip radical — problema caracterului legic, obiectiv, determinant al acestei lupte și să evite orice exagerări de planuri. S-a născut astfel o viziune globală și sistematică asupra devenirii socialului ca existență în virtutea împlinirii sale ca esență. Aceasta este una dintre problemele de răscruce ale gîndirii filosofice moderne și contemporane.

Care este sensul și care este finalitatea istorică a apariției și promovării noului? Dacă noul nu ne apare ca verigă a înfăptuirii procesului istoric în esențialitatea sa, dacă nu marchează profund instituirea progresului uman, atunci el își legitimează prezența exclusiv prin simplul fapt că se produce într-o serie cronologică: noul ar fi nou numai întrucît timpul se scurge implacabil!

Am făcut această scurtă punere în problemă pentru a releva adîncimea și complexitatea modului de tratare a lucrurilor în concepția partidului, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Integrînd tema în perspectiva largă a dialecticii proceselor istorice, a manifestării luptei contrariilor, concepția noastră asupra lumii invocă explicit nevoia de criterii valorice în aprecierea noului: lupta sa cu vechiul este „forță motrice a progresului societății omenești". Noțiunea de progres este, aici, centrală și fundamentală: noul poate fi evaluat ca atare numai dacă instituie stări succesive de progres, numai dacă efectele sale generice se reflectă în ameliorarea esențială a condiției umane, în soluționarea complexelor probleme ale omului. Vocația profund umanistă a concepției pe care o promovăm este, astfel, indisolubil legată de metoda dialectică a tratării proceselor sociale. Noi nu aderăm la un umanism abstract nici la unul bazat pe modele universal valabile. Noi aderăm la un umanism al înfăptuirii, al faptului palpabil, ce rezultă dintr-o tratare concret-istorică a cîmpului său de referință.

Corespondența funciară dintre progres (ca identitate practică a umanismului) și dialectică este explicit formulată de tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**: **„Contradicții există și vor continua să apară în orice societate. Ele nu se pot soluționa printr-o atitudine de negare, ci prin înțelegerea și studierea cauzelor care le generează și, pe această bază, prin acțiunea conștientă pentru înlăturarea vechilor stări de lucruri și promovarea cutezătoare a noului".** Raportat esențialmente la progres, noul, promovarea sa nu pot fi altceva decît atitudine întemeiată pe interdependența dintre cunoaștere și acțiune.

Avem, în consecință, un model analitic care intrunește, în sine, calitatea actului științific și pe aceea a actului revoluționar. Mai mult: este un model care exclude orice tratare dogmatică. Formarea unei concepții innoitoare despre lume și viață, indisolubil legată de ascensiunea istorică a socialismului, presupune lupta de idei, dar o luptă bazată pe acumularea istorică a experienței socialiste și cu vădită finalitate în optimizarea și perfecționarea mecanismului vieții sociale.

Rezumînd, vom spune că Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R., ne oferă o triplă dimensiune a statutului noului: ontologică (realitatea sa nemijlocită ca indicator valoric de progres), praxiologică (izvorîrea sa cognitiv-acțională) și ideologică (întemeierea sa în spațiu unitar al luptei de idei, specific concepției revoluționare despre lume). Sistemul analitic se desăvîrșește astfel, prin completitudine și complexitate.

Prin întregul său demers, secretarul general al partidului ne atrage atenția nu numai asupra importanței deosebite pe care o are înțelegerea și promovarea noului, ci și asupra trăsăturilor sale concret-istorice în stadiul actual al dezvoltării socialismului românesc. Iată cîteva dintre aceste trăsături. Înfăptuirea unei noi calități a muncii și a vieții presupune o nouă relație istorică a complementarității dintre funcția socializatoare și umanizatoare a muncii (pe de o parte) și calitatea vieții (pe de altă parte). Teza despre creșterea eficienței acumulării acoperă un cîmp de raporturi economice esențialmente noi: gradul de acumulare, de sporire a bogăției generale naționale (ca bază istorică, determinativă a progresului) este pus sub semnul datelor de ordin intensiv, calitativ ale eficienței. Tratarea participării, ca act direct de implicare a oamenilor muncii în dezvoltarea și promovarea noului, ci și asupra trăsăturilor sale concret-istorice în stadiul actual al dezvoltării socialismului românesc. Iată cîteva dintre aceste trăsături. Înfăptuirea unei noi calități a muncii și a vieții presupune o nouă relație istorică a complementarității dintre funcția socializatoare și umanizatoare a muncii (pe de o parte) și calitatea vieții (pe de altă parte). Teza despre creșterea eficienței acumulării acoperă un cîmp de raporturi economice esențialmente noi: gradul de acumulare, de sporire a bogăției generale naționale (ca bază istorică, determinativă a progresului) este pus sub semnul datelor de ordin intensiv, calitativ ale eficienței. Tratarea participării, ca act direct de implicare a oamenilor muncii în dezvoltarea mijloacelor de producție, marchează un nou stadiu al dezvoltării proprietății socialiste și ființării democrației muncitorești. Corespondența practic-acțională și principială dintre legalitatea socialistă și normativitatea vieții morale potențează considerabil sistemul controlului social conștient asupra vieții și deschide pîrtii noi pentru înfăptuirea libertății umane.

Am punctat doar cîteva exemple pentru a vedea că pledoaria teoretică pentru noul capătă, în concepția partidului nostru, acoperirea forte în devenirea totalității organismului social. Ea depășește stadiul invocării unor deziderate ideologice, pentru a pătrunde în sfera legitimității valorice a noului, ca efect al strategiei acțiunii revoluționare. Decurge, mai departe, din litera și spiritul analizei pe care o întreprinde secretarul general al partidului, necesitatea derulării unei ample și fructuoase dezbateri asupra identității, criteriilor și efectelor sociale ale noului în societatea noastră socialistă. A porni la un astfel de drum, fără prejudecată sau blocaj dogmatic al structurilor gîndirii, a te pune responsabil în serviciul acțiunii și a deschide larg în spațiul tău de competențe căile asimilării noului valoric superior înseamnă a da curs conștient unei definitorii și inerente legități a socialismului: aceea a permanentei innoiri sociale, cu incidență rezolutivă asupra condiției umane. Aceasta înseamnă, totodată, o profundă exigență socială, un control al

ACULIN CAZACU

(Continuare în pag. a II-a)

PRODUCȚIA SIMTE PULSUL PERFECȚIONĂRII PROFESIONALE CONTINUE

La I.A.M.C. Otopeni

De mai mulți ani, trimestru de trimestru, lună de lună tînărul colectiv al Întreprinderii de aparate de măsură și control Otopeni își realizează și depășește sistematic principalii indicatori de plan, în condiții de eficiență sporită. Cam tot de atîta vreme, toate solicitările numeroșilor beneficiari — toate întreprinderile și combinatele chimice din țară, cărora li se adaugă numeroase întreprinderi constructoare de mașini — sînt onorate prompt, la termenele stabilite, chiar în devans dacă se cere. Mai mult decît atît, în toată această perioadă în care au fost livrate milioane de diverse aparate de măsură și control și alte produse cu un foarte ridicat grad de tehnicitate, nu s-a înregistrat nici o reclamație, nici un refuz calitativ. Și nu este deloc puțin dacă ținem cont că principala preocupare a acestei unități este asigurarea necesarului de AMC-uri pentru industria chimică, toate de o calitate tot mai bună, de concepție și execuție românească, eliminîndu-se astfel importul de astfel de produse. În plus, permanent gama produselor se schimbă, anual asimilîndu-se cîteva zeci de produse. Totodată, să nu uităm, colectivul are o scăzută medie de vîrstă, fiind format în mare parte din tineri, după cum mulți tineri specialiști conduc formații de lucru, secții și servicii-cheie. Aflăm, totodată, că nu dintotdeauna situația s-a prezentat așa, că realizările de acum sînt explicabile mai ales printr-o generoasă inițiativă a tinerilor: preluarea de către organizația U.T.C., desigur, în colaborare cu serviciul de resort, a cursurilor de calificare și perfecționare a pregătirii profesionale, toate reunite ceva mai tîrziu în cadrul politehnicii muncitorești pentru tineret.

— Pe atunci, ne spune Ștefan Apostol, secretarul comitetului U.T.C., mulți lucrători rebutau un număr apreciabil de repere și cam tot aceiași erau frecvent sub normă. Ca și acum, în întreprindere lucra un mare număr de tineri, unii dintre ei numărîndu-se printre cei amintiți. Poate nu atît neîmplinirile de pînă atunci ne îngrijorau — deși se soldau cu restanțe și mari consumuri materiale — cît mai ales faptul că ne întrebam cum vom fi în stare să răspundem exigențelor tot mai mari ale beneficiarilor. Am luat mai întîi legătura cu membrii comisiei profesionale — tineri lucrători cu înaltă calificare, maiștri, stagiari — s-au făcut numeroase propuneri, stagiarii s-au oferit să se ocupe de partea teoretică. S-a mers de la bun început pe noțiuni de bază în rezistența materialelor, tehnologia meseriei, de cunoștințe de electrotehnică și, mai de curînd, electronică. S-a insistat pe pregătirea practică asigurată de cei mai buni lucrători, de tineri maiștri. Primii vizați au fost cei de curînd calificați, apoi am trecut la cei de categoria a doua, a treia, a patra. De la 30 de cursanți, la început, am ajuns ca acum să avem 400—500.

— Dintr-un total de...?

— ...peste 800 de tineri, inter-

EMIL STANCIU

(Continuare în pag. a II-a)

Campania de irigații — hotărîtoare pentru recolta acestui an

Bilanțul deficitar al apei în sol impune cu acuitate desfășurarea pe fronturi largi a irigațiilor, cu atît mai mult cu cît în această perioadă, de maximă dezvoltare vegetativă a culturilor, plantele au nevoie stringentă de apă pentru a-și forma în bune condiții rodul. Este vorba în primul rînd de culturile prăsitoare ce vor fi recoltate la toamnă, dar în aceeași măsură udările sînt necesare și pe suprafețele cultivate cu legume și cele cu plante furajere. În actuala evoluție meteorologică, cu temperaturi înalte și precipitații scăzute, lipsa apei este un factor limitativ în realizarea producțiilor planificate, neexistînd altă alternativă în rezolvarea acestei situații decît trecerea de urgență la aplicarea intensivă a udărilor. Există în acest sens multiple posibilități tehnice, de la marile și modernele sisteme de irigații la amenajările locale gospodărești. Scopul principal care trebuie urmărit este acela ca o **cantitate** cît mai mare de apă să ajungă — în volumele recomandate pentru fiecare cultură — în timpul cel mai scurt și cu minim de consum energetic la rădăcina plantelor. În același timp este foarte important de urmărit elementul **calitativ** al udărilor, deoarece în cantități insuficiente sau excesive apa afectează nu numai nivelul recoltei, dar și sănătatea pămîntului, potențialul său de fertilitate, cu o acțiune evident remanentă și negativă într-un timp ce depășește practic perioada unei vegetații. Un al treilea element ce trebuie introdus în ecuația udărilor eficiente este intensitatea. Adică irigarea chiar dacă se efectuează pe zeci și chiar sute de hectare deodată din aceeași sursă de apă, trebuie aplicată cu corectitudine, dusă pînă la rigurozitate, pe metru pătrat. Adică toate aspersoarele, toate brazdele (raportat la metoda udării) trebuie să funcționeze în același regim tehnic, pentru uniformitatea distribuirii apei atît pe suprafață cît și în adîncimea stratului de sol activ de unde plantele își procură elementele nutritive.

Călărași: DE LA STAȚIILE DE POMPARE LA RĂDĂCINILE PLANTELOR — UN TRASEU PE CARE APA ÎL PARCURGE ÎNCĂ GREU ● Giurgiu: O LECȚIE DESCHISĂ

(Relatări în pagina a 5-a)

Tineretul României dorește pacea!

ÎN PAGINA A V-A

A intrat în circuitul productiv primul abataj al minei Zegujani

În tînărul bazin carbonifer Mehedinți a fost conectat la circuitul productiv primul abataj al noii mine Zegujani, moment ce marchează darea în funcțiune a acestei unități. Abatajul este dotat cu complex mecanizat de tăiere, susținere și transport.

Tot aici a început montajul celui de-al doilea abataj, în timp ce la Husnicioara, unitatea ce a inaugurat activitatea carboniferă în acest județ, abatajul aflat în exploatare a atins parametrii funcționali cu aproape 10 la sută superiori prevederilor din graficele curente de producție, factori ce au contribuit la dublarea producției actuale comparativ cu realizările aceleiași perioade a lunii trecute.

Pagina a 3-a

CÎNTAREA ROMÂNIEI cadru de afirmare a capacităților creatoare ale întregului popor

Cartierul Mănăștur din Cluj-Napoca — *Foto: O. PLECAN*

În întîmpinarea Congresului Culturii și Educației Socialiste

Izvorul viu, întineritor al literaturii și artei

În literatură și artă prefigurăm viața, întîmpinînd viața și modelînd-o. Punem întrebări, dăm răspunsuri posibile la întrebări, străduindu-ne să privim în viitor —, să deschidem o perspectivă, o viziune asupra condițiilor existențiale ale omului, prin luminarea universului spiritual, și universului real — în corespondență cu convingerile noastre marxist-dialectice. Multă nevoie are omul astăzi de limpezire a propriului univers al gîndirii, de înțelegere a relațiilor materie — economie — viață — natură umană — apartenență ideologică — patrie. Viziunea asupra lumii a oamenilor depinde de cultura lor, de atitudine, de conștiință, de fructificarea inteligenței, de luciditatea emoțională a gîndirii asupra sinelui, de convingeri etice, și de unitatea în diversitate a întregului popor. Dacă privim realitățile vieții noastre, realități — care dincolo de frumusețea și bogăția peisajului, dincolo de natura umană echilibrată, proprie pămînteanului acestui colț de lume, dincolo de embrionara natură umană aspirînd spre idealul ei solar, — există conflicte, contradicții, drame obiective sau subiective, care nu pot să nu străbată parte din substanța estetică a cuvîntului. Dacă ignoranța și superficialitatea nu servesc nici unui individ al societății, ele sînt categoric o frînă în actul creației, degradînd chiar talente reale. Trăim un timp al celei mai profunde și esențiale revoluții, socială-științifică-tehnică și culturală. Mutațiile în structura relațiilor și viziunii asupra valorilor umane pretind ochiul larg deschis și cu multă finețe estetică, și multă luciditate, impulsionat la alegerea părților de adevăr, pentru crearea prin artă a unei lumi posibile, izvorînd din viață. Adevărul că viața și munca poporului sînt izvor viu întineritor al literaturii și artei, precum și adevărul permanentei existențe a embrionului nou al viitorului în aceeași viață și muncă uneori umbrite de contradicții, incită la citirea dialectică a realităților, la descifrarea lor, dincolo de aparențe, prin gîndire bazată pe știință, multă cultură asimilată și un deosebit simț uman și patriotic. Astăzi, cînd fizica, biologia, chimia, matematica, genetica, au dat noi răspunsuri cunoașterii tainelor universului, dezvoltării celulare, cînd cibernetica privește pînă în straturi, nebănuite secolului trecut, mișcarea lumii, înmagazinîndu-i experiența și dîndu-i răspunsuri matematice, astăzi cînd s-au detectat vibrațiile senzoriale ale plantelor, vibrații nevăzute cu ochiul liber, cunoscîndu-se sensul mișcării lor, spre pieire sau expansiune fluorescentă, cînd fotografia a devenit o artă, literatura și arta nu mai pot fotografia realitatea dar nici imagina fantasme bolnave fără suport în știință și realitate. Distanțele și timpul pot fi concentrate sau dilatate cu ajutorul ordinatoarelor, încît structura literaturii diferă și ea, nu mai poate aspira la mersul lent al orologiului secolului nouăsprezece, nici măcar a primei jumătăți a acestui secol. Dar legitățile ei generale rămîn. Ideile, sentimentele. Ciocnirile concrete ale oamenilor cu viața își păstrează viabilitatea. Diferența de intensitate a inteligenței și sensibilității. Aspirațiile, poezia iubirii, fulguielile de nemurire ce există în fiecare om, rămîn. Atunci? Întinerirea cuvîntului prin regăsirea lui în alt context, întinerirea metaforei luminate de noile corespondențe descoperite ale materiei, privirea din alt unghi al personajelor și destinelor, suita de adevăruri, toate fac parte din innoirea estetică încărcată emoțional de ideile timpului, purtătoare de nouă filozofie asupra existenței contemporane, filozofie materialistă, care, păstrîndu-și și ea datele axiologice, vine de la viață, impulsionînd viața. În actul estetic vibrează implicate, și cultura, și viața, și ideologia, și inteligența artistică a creatorului, și forța lui de comunicare, toate izvorînd dintr-o profundă legătură cu marii innoitori ai verbului românesc, aparținînd matricei acestui pămînt românesc. În felul acesta izvorul viu, întineritor și patriotismul sînt respirația multor straturi de adîncime, nu sînt adaosuri epatante, nici moralizare școlastică, nici facere, ci naștere artistică. Desigur, teoria este mult mai ușoară decît practica. În practică talentul are un mare cuvînt de rostit. Pregătirea multilaterală care începe de pe băncile școlii formează baza solidă a oricărui tînăr aspirant mai tîrziu la actul creației în orice domeniu. Cînd există o acumulare de energie aparte, numită talent, amplificarea cunoașterii **este** urmărită cu mai multă rîvnă, cu pasiune. Școala românească ajută dezvoltarea aptitudinilor, a talentelor reale, talentele născîndu-se mai rar. Voința și autodepășirea se dezvoltă. Dar sensibilitatea talentului, inteligența artistică (în matematică, muzică, toate domeniile artei plastice sau ale literaturii) absoarbe și proiectează un nou tip de umanitate, cu pasiunea descoperirii necunoscutului, cu pasiunea muncii, cu pasiunea vocației. În final, actul creației literare, fie că este roman, teatru, poezie, nu e decît o explozie continuă și discontinuă de vocație. Discontinuitatea este timpul cînd talentul nu face decît exerciții de rutină, meșteșug, sau cercetînd alte planuri de creație, anterioare sau contemporane, acumulează și asimilează cultură. Încît discontinuitatea actului creator este tot o continuitate, continuitatea mun-

VIOLETA ZAMFIRESCU

(Continuare în pag. a II-a)

AUTOGOSPODĂRIREA ȘI AUTOAPROVIZIONAREA

• Acțiuni concrete
• Soluții eficiente

Numărul gospodăriilor populației care cresc animale este acum mai mare cu 2 000, județul Neamț ocupînd locul doi pe țară în ce privește numărul de bovine la 100 ha teren arabil, pășuni și fînețe. Potrivit programului de autoconducere și autogospodărire se va ajunge, în acest an, la un efectiv de 249,2 mii bovine, 463,2 mii porcine, 610,1 mii ovine și 17 232 mii păsări, urmînd să se predea la fondul de stat 45 108 tone carne în viu, 943,3 mii hl lapte. Se urmărește îndeaproape îmbunătățirea activității de selecție atît în unitățile agricole de stat cît și la gospodăriile populației, modernizarea fermelor de vaci, extinderea acțiunilor de cooperare în creșterea animalelor dintre C.A.P. și gospodăriile populației în vederea creării unei puternice baze furajere. Buna organizare este socotită, pe drept cuvînt, importantă rezervă internă. Se știe cu exactitate ce trebuie făcut, pînă la ultima gospodărie țărănească. S-au arondat comunele la municipii și orașe, au fost dezvoltate gospodăriile anexe, se definitivează planul special pentru creșterea iepurilor de casă.

În cadrul programului de autoaprovizionare, anul acesta se cultivă 34 000 ha cu grîu, 43 300 ha cu porumb, 21 200 ha cu orz, suprafețe de pe care se vor obține 325 000 tone cereale. Pentru prima dată se cultivă în județ 400 ha cu cartofi iarovizați. Semințele, răsadurile pentru legume n-au constituit o problemă. Se are în vedere perfecționarea activității de producere a legumelor prin amplasarea culturilor pe terenuri irigabile, în trupuri comasate, perimetrate și bornate corespunzător. Producția de legume este organizată în 61 ferme horticole, din care 32 sînt specializate. Producția va crește de la 76 340 tone, în acest an, la 85 585 tone la finele cincinalului. Se asigură astfel fiecărui locuitor, anul acesta, 170 kg legume.

Inițiativă, spirit gospodăresc, bună organizare

Piatra Șoimului este o comună necooperativizată. Oamenii cresc animale chiar dacă muncesc la Roznov sau Săvinești, în construcții sau la pădure. Sînt gospodari, precum Constantin Hodor, șef de brigadă la Combinatul de îngrășăminte chimice din Roznov, care predă anual 2—4 bovine. Acum crește 2 taurine, 1 porc, 40 de păsări, 8 de nutrii. Neculai Căpraru a predat anul trecut 5 viței și 2 porci. Oamenii s-au convins din propria lor experiență că este mai avantajos să contractezi animale cu statul. Vasile V. Gheorghițoiu a primit anul trecut pentru 2 viței suma de 12 000 lei. Neculai Iordache, Ion Florea și mulți alți locuitori tineri sînt fruntași în contractarea animalelor.

Uteciștii din comunele județului Neamț și-au făcut un titlu de mîndrie din a răspunde prezent la chemările organizațiilor lor, în cadrul întrecerii. Tineretul — participant activ la înfăptuirea unei profunde revoluții agrare". Așa cum spunea Constantin Timofte, președintele Consiliului tineretului sătesc de la Comitetul județean Neamț al U.T.C., „ne-am stabilit o seamă de angajamente pe care dorim să le depășim. Am lansat inițiativa „Cea mai îngrijită pajiște" preluînd din cele 100 000 de hectare cît are județul 34 500 ha de pășuni și fînețe spre întreținere. Zilnic, în cele 9 tabere locale de muncă patriotică, lucrează cîte 370 de tineri. Anul acesta fertilizăm cu îngrășăminte organice și chimice 8 900 ha, organizăm 7 șantiere pentru combaterea eroziunii solului, 13 la amenajarea și întreținerea pajiștilor, 7 în pomicultură, 11 în silvicultură, 12 pentru alte lucrări în agricultură. Mulți tineri au încheiat contracte pentru predarea la fondul de stat de animale și produse animaliere. Alții practică legumicultura, cu bune rezultate".

Întreprinderea de producere a legumelor în cadrul căreia ferma 2, a tineretului, este profilată pe răsaduri a ajutat populația din comunele nemțene în obținerea materialului săditor, în acordarea asistenței tehnice. Tinerii din Boldești, Tămășeni, Gherăești au solarii în care cultivă roșii, ridichi, legume și zarzavaturi. Și profesoara Maria Conuță, secretara Comitetului comunal Ion Creangă al U.T.C., își amenajează solar. În comuna Gîrcina de pe un teren necultivat tinerii au obținut legume în valoare de 3 000 lei. Fiecare din cei 21 de tineri care lucrează la terenul legumicol au acasă grădini bine puse la punct.

Bătălia pentru recolte bogate, pentru creșterea calității vieții înseamnă pentru locuitorii județului, pentru tinerii de la orașe și sate ordine, disciplină și inițiativă în creșterea animalelor, în cultivarea fiecărui metru pătrat de pămînt.

LIDIA POPESCU

Cronica la obiect

ACVARIU

Un om avea un acvariu.

Bineînțeles că asta nu i-a folosit deloc, dar uneori, cum stătea el și privea la acel acvariu, îi veneau niște gînduri mai puțin obișnuite.

(Ar trebui să remarcăm, mai întîi, că un acvariu într-o cameră e ca un fel de tablou comparabil mai degrabă cu peisajul decît cu natura statică. Funcțiile lui decorative sînt inegalabile. Instalația de aerisire a apei acvariului, dacă e bine făcută, poate produce aceleași efecte cu o sculptură cinetică. Întregul acvariu poate da această impresie: în liniștea și nemișcarea unei după-amiezi liniștite de vară, cînd afară e cald iar înăuntru răcoare, spectacolul peștilor aurii, negri sau roșii care zburdă în apa proaspătă din spatele geamului e relaxant. Mișcarea browniană este un concept fizic ușor de studiat în aceste ocazii. Ca și proverbul internațional: „Peștele mare înghite pe cel mic". Grijile adiacente unui acvariu nu sînt prea mari, iar studiul atent al vieții din el poate face din oricine un pescar iscusit. Și, ultimul dar nu și cel din urmă argument, un acvariu e totuși ieftin în comparație cu orice altă operă de artă care ar trebui să înfrumusețeze un interior).

Spre exemplu, într-o zi se gîndi cum să facă să mai scoată un ban. Evaluă în gînd valoarea în lei a mai multor obiecte din casă de care s-ar fi putut lipsi. Nemulțumit de sumele la care putea aspira, privirea lui se întoarse din nou asupra micului și nevinovatului acvariu. În acel moment un pește mare tocmai urmărea un pește mic, dar nu pentru a-l înghiți ci pentru a-l iubi. Omul nostru, dealtfel informat în materie, socoti la iuțeală, în funcție de perioada de gestație a unei peștoaice, cam cîți pești mici ar putea produce un asemenea cuplu într-un an. Rezultatul îl înmulți cu doi lei pentru rasa de pești pe care tocmai o privea și cu trei pînă la cinci lei pentru alte rase pe care nu le avea, dar le-ar fi putut cumpăra. Suma totală îi plăcu.

(Trebuie să mai notăm și că un acvariu se poate construi ușor și că frumusețea lui nu stă totdeauna numai în forma și culoarea peștilor care se zbenguie în el. El poate fi ornat cu mici plante de apă, poate fi plasat într-un cadru de lemn sculptat cu motive acvatice sau din recuzita marinei (ancore, sirene, timone și catarge cu pînze) sau poate fi pur și simplu iluminat din spate de o orgă de lumini. Pe întuneric, ascultînd muzică de jazz și privind peștii care se joacă în lumina schimbătoare și colorată, adeseori se întîmplă ca oamenii să se simtă fericiți).

Într-altă zi se gîndea să-și cumpere mobilă și, în funcție de banii pe care-i avea, desigur, își imagina tot felul de posibilități de amenajare a camerei lui. Vă imaginați, probabil, că atunci cînd privirea i-a căzut din nou pe micuțul acvariu un perete întreg fusese rezolvat: avea să fie în întregime acoperit cu acvarii.

(Să mai adăugăm și că iubitorii de pești și acvarii nu sînt neglijați, că la dispoziția lor se află magazine specializate și aprovizionate cu tot ce trebuie de către A.G.V.P.S. Că există și un tîrg liber de „animale mici, pești de acvariu și păsări cîntătoare" — la București el se ține joia și duminica în piața Obor. Că și în acest domeniu, ca în oricare altul, există specialiști mai mari și specialiști mai mici, cunoscători, amatori și ageamii. Printre cei din urmă, fără supărare, trebuie să mă socotesc și pe mine. Că și în această categorie socio-hobby-profesională ierarhiile sînt complete și că ele nu pot fi nici răsturnate și nici înfruntate de cineva, fie el și un om cu multă voință cum era omul nostru).

Într-o dimineață de iarnă, pe cînd se plictisea (era probabil duminică) îi veni în gînd să-și fotografieze peștii și deci se apucă să studieze principiile fotografiei subacvatice.

Neașteptat de repede trecu de la această plăcere la cea a colecționării de timbre poștale care înfățișau pești. Ar fi putut deveni un bun filatelist dacă n-ar fi descoperit între timp ce ușor se scriu povestiri științifico-fantastice cînd îți pui biroul de lucru chiar în fața acvariului. Odată înțelese principiile unei arte (literatura), înțelegerea celorlalte și chiar producerea lor nu mai ridică probleme.

Cînd l-am cunoscut eu, omul nostru trecuse prin toate și ajunsese un fin cunoscător și comentator de artă. Tocmai stătea în fața vechiului acvariu care-l făcuse celebru și încerca să găsească sensul filozofic al următorului vers scris de un poet deja celebru: „Un om din Tecuci avea un motor". Părea, în sfîrșit, pus în încurcătură.

MIRCEA NEDELCIU

PRODUCȚIA SIMTE PULSUL PERFECȚIONĂRII

(Urmare din pag. 1)

vine Elena Nițu, responsabila comisiei profesionale.

— Tot aici, desigur, i-ați numărat și pe tinerii ingineri, economiști, analiști?

— Firește, mulți dintre aceștia, 40 de fapt, chiar stagiari fiind, sînt și lectori la cele 11 cursuri de perfecționare. Vă nedumerește poate faptul că într-un an mai bine de jumătate din tineri participă la cursurile de perfecționare! Perfecționarea noi n-o vedem ca pe un curs care odată urmat îi permite absolventului să știe totul. Dealtminteri, sîntem foarte exigenți, studenții politehnicii noastre — nu este cazul să folosiți ghilimele — deși sînt frecvent examinați se află și ei într-o permanentă competiție. Fiecare își dorește să fie cel mai bun în meseria sa.

— Acceptă cu toții această sesiune non stop, acest dificil maraton al permanentei perfecționări profesionale?

— Alții numit chiar motivul acestei nevoi de autodepășire — permanenta perfecționare profesională. Este o realitate de care în toate unitățile, dar mai ales în cele în care se fabrică tehnică de vîrf, trebuie să se țină seama.

Am aflat în continuare, stînd de vorbă cu mai mulți tineri — strungari, reglori, electroniști, maiștri, ingineri-cursanți și lectori — că într-adevăr așa stau lucrurile, că nu-și pot îngădui stări de autoliniștire în virtutea unor calități profesionale suficiente.

— Firește că nu este foarte ușor, ne spune tînărul inginer Mihai Stancu, șeful serviciului producție, mai ales că mulți cursanți sînt navetiști și seraliști, că săptămînal să-ți rupi 5—6 ore, iar uneori, cînd apar probleme deosebite, cînd introducem în fabricație un produs foarte complex, chiar 2—3 ore zilnic. N-a fost ușor să demarăm politehnica, mulți se credeau foarte bine pregătiți, — și chiar erau, — că să-și mai bată capul cu aceste cursuri, alții invocau că meseria, totuși, se mai fură. Credem că nu. Și le-am demonstrat și lor că este mult mai ușor să te perfecționezi în cadrul politehnicii decît să asculți fidel de povețele nu totdeauna bune de urmat ale vreunui meșter încă tributar unor astfel de idei. În plus, ni se invoca frecvent o scuză: „e drept că mai avem și nerealizări, dar asta pentru că cei de la aprovizionare nu ne asigură la timp materialele cerute". Și n-aș putea spune că nu era așa, dar tot atît de adevărat este că în bună măsură „golurile" aprovizionării puteau fi măcar parțial preîntîmpinate printr-o mai bună calificare. Da, nu vă mirați, este bine știut că un lucrător bine pregătit consumă mai puține materiale. Dovada cea mai clară: rezultatele la zi ale unității noastre.

Parcurgem împreună graficul realizărilor: substanțiale depășiri, între 5—46 la sută la toți indicatorii. Astfel, s-a realizat suplimentar o producție marfă în valoare de 12 milioane lei, 10 milioane lei la producția netă, aproape 20 milioane la producție marfă vîndută și încasată. S-a realizat o productivitate mai mare cu 2 mii lei pe fiecare angajat, cheltuielile la o mie de lei producție marfă s-au redus suplimentar cu 20 lei, realizîndu-se peste plan un beneficiu de 5 milioane lei. Toate cele 265 contracte scadente s-au onorat la timp, sau la cerere, în devans, dîndu-se totodată curs și altor solicitări și devansîndu-se comenzi urgente din semestrul doi. Firește, toate aceste realizări deosebite nu se explică exclusiv prin perfecționare profesională în cadrul politehnicii muncitorești, dar, fără excepție, interlocutorii noștri ne-au mărturisit că prin ridicarea calificării a tinerilor — cărora, am aflat, li se încredințează spre execuție cele mai dificile lucrări — s-au rezolvat la timp complexe probleme inerente ale producției, preîntîmpinîndu-se altele posibile, printre care, desigur, deficiențele aprovizionării nu ocupă ultimul loc.

TV

PROGRAMUL 1

16,00 Telex. 16,05 Muzică foarte... tînără: Cenaclul copiilor-compozitori de la Liceul de artă din Cluj-Napoca. 16,25 Civica: Să aplicăm cu fermitate legalitatea socialistă, normele de conviețuire. 16,50 Viața școlii: O zi-muncă la Liceul din Scornicești. 17,30 Un vast program de activitate politico-ideologică: Educarea patriotică-revoluționară a tinerilor prin cunoașterea istoriei patriei, a legităților dezvoltării societății — masă rotundă. 17,40 Tragerea pronoexpres. 17,50 1001 de seri. 20,00 Telejurnal. 20,30 Pentru dezarmare și pace. Poziția activă și constructivă a României a președintelui Nicolae Ceaușescu. 20,40 Actualitatea economică. 20,50 Muzică populară. 21,00 Telecinemateca. Ciclul „Mari actori": „Substituirea". Premieră pe țară. 22,15 Telejurnal.

PROGRAMUL II

20,00 Telejurnal. 20,30 Buletinul rutier al Capitalei. 20,45 Viața economică. 21,15 Muzică de cameră. Recital de violoncel Andrei Csaba. La pian Remus Manoleanu. 22,15 Telejurnal.

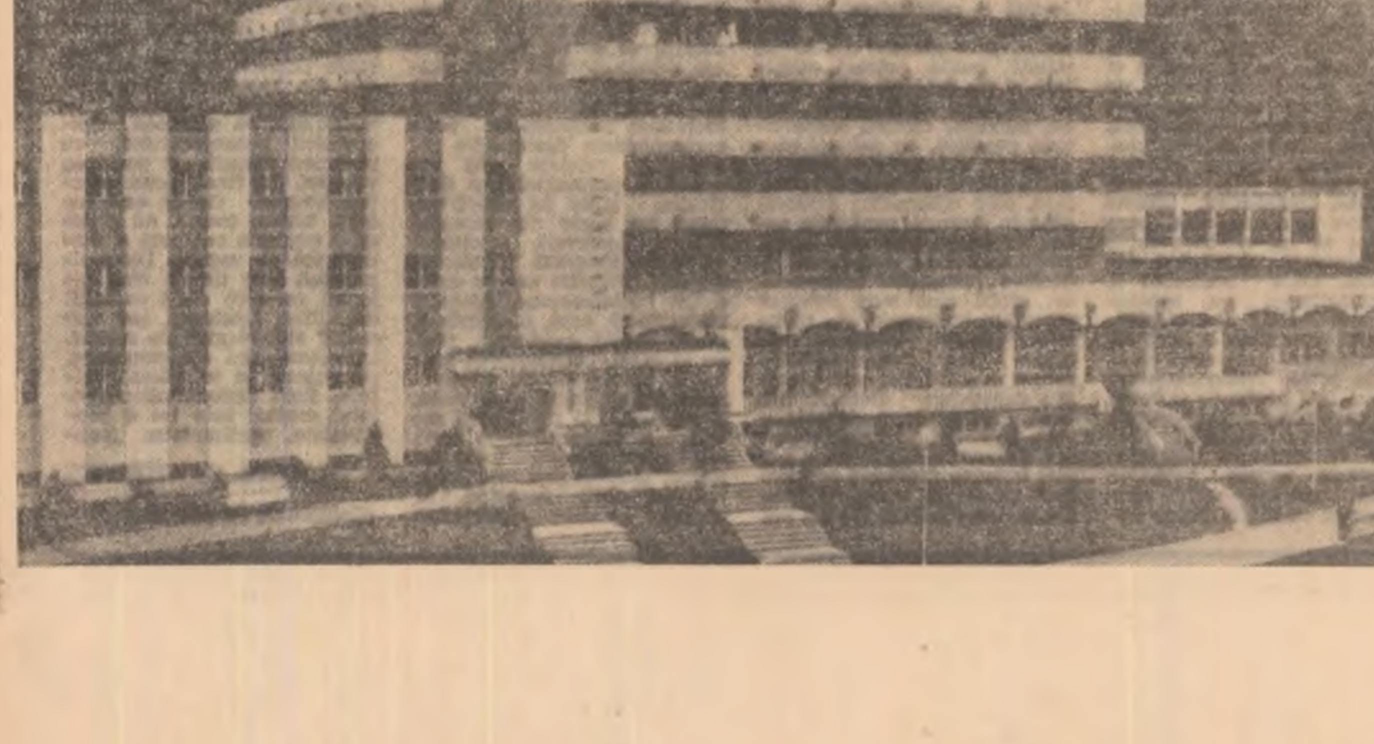

Se apropie admiterea

În atenția candidaților la învățămîntul superior

• **CALENDARUL ADMITERII** ne este solicitat de **Dănescu Cornelia** (Buzău) **Constantinescu Carmen** (Focșani) **Duma Vasile** (Iași) ș.a. Pentru toate formele de învățămînt (zi seral, f.f.) concursul începe la 15 iulie; la profilurile (specializările) la care se desfășoară pe etape — prima etapă începe la 8 iulie, iar a doua la 15 iulie. Înscrierea se face în perioada 5—11 iulie. Acolo unde concursul începe pe 8 iulie, înscrierile se fac în perioada 1—6 iulie. La profilurile filozofie istorie și științe juridice înscrierea s-a desfășurat între 1—5 iunie.

• **MILITARII ÎN TERMEN SE POT ÎNSCRIE LA CONCURS?** Dacă am alcătui un top al întrebărilor, probabil aceasta ar bate toate recordurile. Răspundem pentru: **Dumitrescu Daniel, Cinteza Marius, Manea Mihai** (Gura Văii), **Dima Gh., Ojog C-tin, Pirloș Savin** (București), **Căsilcare Iosif** (Arad), **Marcel Stanciu** (Drobeta Turnu-Severin), **Popa Grigore** (Constanța), **Aioanei Petru** (Zalău): militarii în termen care urmează să încheie stagiul în anul în care se organizează concursul, **pînă la 31 decembrie**, pot fi înscriși la concurs, la categoria neîncorporabili, cu condiția prezentării unei adeverințe, eliberate de unitatea militară respectivă, în care să se precizeze că, în caz că vor fi declarați admiși, vor fi trecuți în rezervă la data începerii anului universitar. **Dreptate Vasile** (Cluj-Napoca) și **Butoi Ion** (Tîrgoviște), care vor să urmeze învățămîntul superior militar, se vor adresa pentru lămuriri comisariatelor militare teritoriale. **Stoica Petre** (Timișoara) vrea să știe, în plus, ce taxă are de plătit la înscriere! Răspundem pentru a nu știu cîta oară — **în România toate formele de învățămînt, inclusiv cel superior, sînt gratuite. Mareș Viorel** (Piatra Neamț) întreabă și dacă se poate înscrie la A.S.E. fiind absolvent al unui liceu industrial — bineînțeles! **Marinel Turcu** (Roman) și el militar în termen, ar vrea să se înscrie la concurs la categoria... incorporabili și (dacă reușește) să se prezinte la cursuri în 1983. Nu este posibil, fiind deja... încorporat! Cum nu este posibil nici să depună o altă persoană, în afară de candidat, dosarul de înscriere. **Misailoaie Cornel** (Piatra Neamț) ne solicită edițiile manualelor necesare la silvicultură. Notează: „Silvicultură, clasa a XI-a ed. 1980 și Silvicultură clasa a XII-a ed. 1980. Ambele integral.

• **ABSOLVENȚII PROMOȚIILOR ANTERIOARE POT URMA FACULTATEA DORITĂ?** Da. Răspunsul este valabil pentru **Popa Constantin** (Craiova), **Furtună Iulia** (București), **Sarpe Octavian** (Buzău). O scrisoare mai deosebită semnează **Mihaela Sotirescu** din Galați care (din motive obiective) ar dori să dea concurs în 1982 pentru anul universitar 1983—1984. Nu se poate. Fetele fac parte din categoria „neîncorporabili", care concurează pentru anul 1982—1983. Pentru 1983—1984 concurează numai candidații din categoria incorporabili.

• **O ÎNTREBARE FRECVENTĂ.** Este necesară la înscriere adeverința de încadrare în muncă? — se interesează **Ruth Kiss** (Tg. Neamț), **Romanescu Lenuța** (Focșani), **Dragu Adina** (Rm. Sărat), **Irimia Eugenia** (Pogoanele). La învățămîntul de zi — nu, cu excepția specializărilor Agricultură, Horticultură, Zootehnie, Medicină veterinară, Mecanică Agricolă. Adeverința de încadrare este necesară la concursul pentru învățămîntul superior seral și fără frecvență, iar la învățămîntul superior tehnic seral trebuie să se specifice și că tînărul lucrează nemijlocit în producție, în meserii legate de profilul sau specializarea respectivă.

• **MANUALE ȘI DISCIPLINE.** Elevii clasei a XII-a de la Liceul sanitar Oradea vor să știe de ce a apărut pentru facultatea de stomatologie o tematică în plus față de cea de anul trecut, „cînd în presă s-a anunțat că materia rămîne aceeași". În comunicatul M.E.I. s-a precizat că manualele după care se pregătesc candidații sînt cele ale promoției '82. Or, aceasta a învățat după un plan de învățămînt nou. În locul vechilor manuale, valabile pentru clasele XI și XII, au apărut cîte două manuale, cu capitole în plus. Vă recomandăm (așa cum dealtfel s-a specificat și în presă) să confruntați manualele vechi cu edițiile noi. La o situație asemănătoare se referă **Ioana Ionescu** (Zlatna) care solicită edițiile manualelor de filozofie și economie politică. Acestea sînt: Filozofie, ed. 1981, coordonator I. Irimie și Politica economică a P.C.R. ed. 1980, coordonator Fl. Burtan. **Ștefan Fechete** ne permite prin întrebarea sa să dăm o erată la revista „Forum" — pentru proba de Geografie economică a lumii este valabil manualul de clasa a X-a (nu și a XI-a cum se scrie la pagina 82 a revistei), ediția 1979, autori — Tufescu, Posea, Cucu, Velcea, Mîndruț — integral. **Mușat Mariana** vrea să știe la ce discipline poate susține concursul la profilul agricol: Fitotehnie sau Horticultură și viticultură (Legumicultură sau Pomicultură sau Viticultură); Biologie II (probe scrise). **Moreli Mișu** (Caracal) solicită disciplinele la profilul „Științe juridice" — Filozofie, Economie politică sau Elemente de drept și etică profesională sau Istoria României (probe scrise). **Cristina Zăinescu** (Tg. Neamț): Economia politică, Politica economică a P.C.R., clasa a XI-a ed. 1980 (coordonator Fl. Burtan) fără capitolele: 1. Obiectul de studiu al economiei politice; 2. Momente din istoria gîndirii economice, 18. Economia protecției mediului natural.

• **TRANSFER: Aldea Nicolae** (Iași) și **Nan Georgeta** (Brăila) se interesează dacă, în situația cînd ar fi admiși într-un centru universitar, se pot transfera în altul. Este cunoscut procedeul unor candidați care se prezintă la concurs unde este mai ușor pentru a solicita imediat transferul. Le atragem atenția că acesta nu se acordă decît de către senatul facultăților pe motive bine întemeiate. **Chelaru Viorel** (Galați), absolvent al unei secții de subingineri, vrea să știe „ce diferențe sînt necesare pentru a trece în anul II de studii la facultatea de ingineri". Nici un fel de diferențe! De la subingineri la ingineri nu se poate trece decît printr-un nou concurs de admitere, și, evident — parcurgerea noii facultăți.

Adresați întrebările referitoare la admitere pe adresa: **Redacția Scînteia tineretului, Piața Scînteii nr. 1, sectorul 1, București. Pentru rubrica „Se apropie admiterea".**

MONICA ZVIRJINSCHI

Stimați prieteni, de cînd nu ne-am văzut, cîteva întîlniri cu publicul tînăr mi-au atras atenția. Primele două la șantierele naționale ale tineretului de la Drobeta-Turnu Severin și Anina unde am participat împreună cu colegii Serbărilor Scînteii tineretului. Oricît de reușite ar fi fost spectacolele (și au fost) tot rămînem datori unor oameni care muncesc din greu pentru binele lor și al nostru. O altă întîlnire a fost cu absolvenții claselor a XII-a din toate liceele bucureștene. Un sincer bravo celor care s-au gîndit să le ofere elevilor cîteva ore de destindere înainte de cele două grele examene ale vieții lor. Prin scenă s-au perindat interpreți îndrăgiți: Ion Caramitru, Stela Popescu, Radu Gheorghe, Ion Luchian Mihalea, Horațiu Mălăele și mulți alții. **„După cum am citit rubricile am observat că nu prea vă place să vă destăinuiți, iar nouă, celor care corespondăm cu dv., ne cereți să scriem mult și cît mai multe pățanii".** Chiar așa Augustine? S-ar putea să ai dreptate. Dar tu de ce nu te destăinui? **„După ce văd un film indian plîng toată ziua și mă simt foarte prost".** Îmi pare rău Ionel Murguț. La cele românești plîngi? **„Muzica folk este un mod de exprimare simplu, sincer și fermecător a ceea ce simțim, ce vrem și ce visăm uneori cu regretul pentru unele lucruri pierdute!"** De luat în seamă observația ta, Florentina Bardașuc. Dealtfel, ești una din prietenele sincere ale rubricii spre deosebire de multe altele care după ce le-am trimis poza cu autograf îmi cereau... și pe ale altor actori. **„Scriu la o masă cu trei picioare și mă bizîie o muscă. Ce-i pasă ei? N-are griji, n-are necazuri, armata nu-i face, că mine acum mă fixează cu nerușinare. Ce-o fi zicînd «Măi omule, de ce nu te-ai făcut muscă». Nu e de acord cu mine dar nici eu cu ea. Unde e viața și sentimentele, unde e satisfacția, unde e fericirea?".** Chiar așa, Tică Binzari, unde sînt? **„Printre băieți sînt socotită o fată veselă. Dacă le spun haideți la o înghețată merg și aproape toți îmi fac confidențe despre fetele pe care le iubesc. «Ca între noi bărbații» spun ei și eu mă bucur de încrederea lor dar în același timp parcă-mi intră un cuțit în inimă. Pe mine mă simpatizează toți, dar de iubit...?".** Răspunsul dragă N.P. (prietenă statornică a rubricii) l-ai dat chiar tu în continuarea scrisorii: **„în fața colegilor spun numai glume, eu mă arăt altfel decît sînt de frică să nu rîdă de mine".** Încearcă să te arăți așa cum ești cu adevărat și vei vedea că altfel vei fi privită. **„În vara aceasta eu și fratele meu vrem să mergem pe meleagurile lui Labiș să-i căutăm prietenii și rudele. Vrem să știm tot ce-i posibil despre acest mare și neuitat poet răpus de «pasărea cu clonț de rubin». Vrem să facem și un scenariu de film. Ce părere ai, merită această muncă a noastră?".** Stimată Mimi Gherasim este atît de nobil planul vostru încît merită orice efort. Aștept să-mi scrieți din Poiana Mărului, satul natal al acestui mare poet comunist. **„Notele mele din catalog pînă în prezent sînt ca serialul TV adică se pot vedea aici lumini și umbre".** Ai grijă, Marian T. să nu te trezești anul viitor... în reluare. **„E vîrsta în care visăm mult și îndeplinim puțin pentru că nu muncim (hopaaa). Ar trebui să ne dăm seama că timpul deși e cel mai ieftin lucru, dacă nu-l răsplătim acum cînd sîntem tineri, mai tîrziu ne va reproșa".** Mult adevăr în vorbele tale, Iuliana Mărgulescu, și multă maturitate. **„După terminarea spectacolului eu și prietena mea am vrut să oferim flori unui interpret, dar o tovarășă ne-a respins cu brutalitate. De ce nu era voie?"** Poate era soția tovarășului interpret. Altfel, nu cred că cineva ar vedea într-un buchet de flori o amenințare. **„Un actor de cînd se naște vrea să devină actor?".** Chiar mai înainte, Codruța Manta. Nu glumesc, datele viitorului actor există în atitudinile părinților. **„Mă numesc Fărcășanu Lavinia, sat Cîbroiu, com. Fălcoiu, jud. Olt. Am 14 ani și am aflat din revista Cutezătorii că ai 19 ani. Îți urez succes în activitatea ta de student".** M-am uitat pe plic, într-adevăr scria „Nadia Comaneci de vorbă cu cititorii". Mioara Leahu începe scrisoarea ei cu titlul **„Luminița mea".** Faci economie Mioara? Paul Manta cred că vei ajunge medic. N-am înțeles aproape nimic din ce mi-ai scris. Iată și replica rubricii de azi „gîndurile care vin cu picioare de porumbei conduc lumea" ne spune N. Pintea. **„Cum se face că la majoritatea finalelor campionatelor mondiale de fotbal au cîștigat țările gazdă?".** Dragă George Pascu ai auzit de... capcana etnografică? În sfîrșit, mult succes celor care se pregătesc pentru bacalaureat. La revedere, pe miercurea viitoare.

IZVORUL VIU, ÎNTINERITOR AL LITERATURII ȘI ARTEI

(Urmare din pag. 1)

cii, și obsesia prinderii clipei de dezmărginire a limitelor omenești. Prin cultură intensă și existență, **„în miezul unui ev aprins"** individualitatea devine personalitate. Voce unicat în literatură, știință, artă, glas respectat în cetate. Tineretul are toate posibilitățile de amplificare a studiului științific și cultural, studierea fiind mai mult act individual decît colectiv, colocviile și examenele acestui studiu petrecîndu-se lăuntric. Dacă o dăruire milenară de talent îl împinge să citească nuanțat și emotiv, trecînd prin filtrele cunoașterii și gîndirii fluviul vieții, timpul de afirmare și lucrare frumoasă a propriei personalități se comprimă, este mai alert astăzi. Numai izolarea sau trăirea în mărunte adversități sînt nefaste actului creator. Fiecare avem nevoie de experiența celuilalt, de personalitatea celuilalt, de marele aer al vieții, de cunoașterea muncii poporului, de cunoașterea și respectarea valorilor cîte s-au afirmat pînă la apariția noastră prin cultură, talent, atitudine umană și patriotică dăruite acestei țări. Adevărul artistic cere lumina emoțională a dragostei față de ființa omenească, față de natură și lume, față de viață, de patrie; cere lumina unei Conștiințe răsfrînte în conștiințe, cere convingere și etică umană și profesională.

Ridicarea conștiințelor, deschiderea perspectivei noului în gîndirea revoluționară, au nevoie de timp pentru studiu, timp de gîndire, timp de viață în mijlocul poporului, de muncă în cetate, timp de lucru la masa de scris și timp de trecere prin multe site de mătase a expresiei. Cei ce țin și un condei în mînă nu pot fi decît uniți prin interesele spirituale ale poporului, uniți prin ideologie și interese comune de afirmare a vieții pașnice pe pămînt, uniți prin necesitatea văzduhului de libertate, dreptate, independență, categorii vitale cuvîntului, și gîndirii și sentimentelor ce lucrează pentru înălțarea spirituală a omului, pentru binele lui, pentru calitatea vieții omenești. Existența într-o societate armonioasă bazată pe educație, știință, cultură, în bine și dăruire artistică este un dor sublim al omului, nu numai necesitate, nici utopie, ci o mare speranță vibrație umană de cînd copilăria omenirii a deschis ochii uimiți și înspăimîntați în fața universului. Întovărășirile bazate pe ambiții vane, pe umilirea demnității, pe egoism feroce, dovedind nesiguranța viabilității lucrului produs nu din vocație, sînt vechi nărăvuri care își vor consuma mica trecere. Întreaga cuvîntare la plenara C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie a.c., rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu, născută din cercetarea științifică a vieții și muncii poporului nostru, din imensa dragoste față de oamenii României și din geniala inteligență a celui mai bun fiu al Partidului Comunist Român, al poporului și al istoriei contemporane, este un izvor viu, întineritor, izvor de idei și profundă vibrație pentru creația literară, artistică, pentru cultura, istoria și ideologia României socialiste. Citez o cerință fermă față de actul creator al literaturii:

„Avem nevoie de o literatură cu un spirit mai combativ, patriotic și revoluționar, care de la un capăt la altul să fie pătrunsă de înaltele idealuri ale umanismului socialist, ale concepției de dreptate socială și națională, să sădească în oameni, în conștiința tineretului, dragostea față de socialism, față de partid. Singura sursă de inspirație trebuie să fie viața și munca poporului nostru".

Este de fapt legea intimă a viabilității expresiei estetice, lege creatoare ce impune permanent saltul calitativ literaturii, întreținînd astfel flacăra tinereții ei perene.

Strategia promovării noului

(Urmare din pag. 1)

faptelor cu aparatul critic, respingerea în afara experienței a acelor situații în care vechiul îmbracă haina noului, în chip formalist și cu disimulată ipocrizie socială, încercînd să ne înșele buna credință și simțul responsabilității revoluționare.

Spun aceasta cu convingerea fermă că logosul analizei cuprinse în documentele de partid poate și trebuie să se convertească în patosul deciziei individuale de ambițioasă și eficientă însuflețire a tuturor resurselor de care dispui. Sîntem chemați la o acțiune care să ne permită a depăși, ca oameni, propriile noastre limite, viziunea îngustă și simplificatoare pe care o mai purtăm încă în unele compartimente ale ființei, aceea de unilaterali beneficiari ai noului. Sîntem îndemnați la o acțiune în care să se împletească rolul nostru de promotori activi ai noului cu rolul de participanți la distribuirea echitabilă a efectelor sale sociale. În această împletire stă, de fapt, după părerea mea, unul dintre „codurile genetice" ale făuririi omului nou, ca fiu istoric esențialmente deosebit de tot ceea ce a produs acumularea structurilor de personalitate pînă acum. Pe plan social global, unitatea dinamică, progresivă dintre latura activității materiale, de dezvoltare economico-sociale și latura activității teoretice, ideologice ne oferă condiția și, deopotrivă, șansa autoexprimării responsabile. Implicit în raport cu noul valoric superior.

CÎNTAREA ROMÂNIEI

cadru de afirmare a capacităţilor creatoare ale întregului popor

Democraţia culturii — expresie a democratismului societăţii socialiste

Întindere greu de cuprins cu ochii, coborînd uşor pentru a primi întreagă îmbrăţişarea Dunării, ţinutul Teleormanului respiră parcă a pîine abia coaptă şi a sudoare de ţăran. Dar faima locurilor nu avea să o dea numărul de căruţe de grîu strînse de pe un hectar de pămînt, ci oameni ca Zaharia Stancu, Marin Preda, Miron Radu Paraschivescu, plecaţi în cele capitale, pentru a reveni mereu prin operă la aceste pămînturi ce le vor fi fost cîndva stîlp de naştere. Distanţele mari dintre sate, dintre sat şi cel mai apropiat oraş, făceau un eveniment din orice deplasare. Cu cai buni, înalţi şi bine hrăniţi, te puteai încumeta o anume zi din săptămînă să pleci la tîrg. Cumpărai, vindeai şi pe seară te întorceai însoţit de alţi gospodari de teama hoţilor. În oraş nu aveai altceva de făcut. Totul era tîrgul. Alexandria era un astfel de oraş pînă nu demult, pînă cînd s-au înfiinţat „Întreprinderea de rulmenţi", „Întreprinderea de panouri" sau „Textila". Lipsit de o adevărată tradiţie culturală, trăind resemnat doar prin amintirea marilor scriitori mai sus amintiţi, municipiul Alexandria se mulţumea doar cu rolul de gazdă a unor formaţii profesioniste din ţară : teatre, orchestre, ansambluri folclorice din Bucureşti, Craiova, Constanţa, Ploieşti, Deva etc.

Festivalul naţional „Cîntarea României" a avut meritul ca aici, în Alexandria, ca dealtfel în toate regiunile mai îndepărtate ale ţării, să pună în lumină existenţa unor nebănuite resurse artistice. Rezultatele au fost şi ele în creştere continuă, după cum ne spune tovarăşul **Ion Huidumac**, preşedintele Comitetului de cultură şi educaţie socialistă Teleorman .Un singur exemplu ar fi numărul de premii obţinute la ediţia a treia a festivalului : 125 de premii, de patru ori mai multe decît la ediţia precedentă.

Acţiunile culturale se desfăşoară cu precădere la Casa de cultură şi la cluburile întreprinderilor **IPTE, Textila, Rulmentul**, fără a uita „Şcoala populară de artă" unde există o excelentă bază materială, pentru cei aproape 700 de cursanţi, în marea lor majoritate tineri pasionaţi de muzică, teatru sau arte plastice, tineri care sînt, în afara orelor de curs, membri de bază ai formaţiilor artistice din întreprinderile în care lucrează. Am putea aminti aici pe Maria Constantinescu, Zăvoiu Florin — grupul satiric de la **ICSAAP** ; Tanca Damian, Gabriela Marcu — Grupul de montaj literar de la **IIC**, condus de Ştefan Chivu ; Rădoi Florin, Toma Constantin, Constantinescu Valerian, Popovici Petra — clasa de regie — actorie ori soliştii de muzică populară Valeria Ene, Alexandru Balaurul.

Tot din fosti cursanţi ai „Şcolii populare de artă" Alexandria este format colectivul **Teatrului popular** din localitate, care tocmai pregătea premiera **Apus de soare** sub entuziasta îndrumare a regizorului Nae Cosmescu de la Radioteleviziunea Română şi a lui Jiva Guran. Este vorba de Constantin Filip (laureat al **Festivalului naţional „Cîntarea României"**, sufletul multor spectacole de muzică şi poezie), Marcel Scarlat, Marcel Stănescu.

...„La noi în Alexandria s-a creat bunul obicei ca activiştii culturali să pună umărul la realizarea diverselor acţiuni culturale, ne spune Cristea V. Stan — instructor la Centrul de îndrumare a mişcării artistice de amatori. Neavînd nici tradiţie, nici formaţii profesioniste, ducem o mare lipsă de metodişti, de îndrumători, de regizori etc. Instructorii noştri nu inspectează pentru a da sfaturi, pentru a sancţiona, ci, aşa cum spuneam, răspund direct de repetiţii şi spectacole. Să vă dau cîteva exemple : Jiva Guran îndrumă grupul satiric de la ICMT, Romulus Toma — brigada artistică de la IVC, Mariana Gurău — brigada artistică de la întreprinderea „Islaz", Ion Militaru — corul de la Întreprinderea **de rulmenţi**".

Nu se poate trece peste faptul, că în cadrul Casei de cultură a municipiului s-a creat deja un nucleu artistic serios, reprezentat de formaţia de muzică şi dansuri populare **Alunelul**, dirijor Constantin Ilie, formaţie afirmată pe plan naţional, cu numeroase turnee în ţară şi peste hotare, şi care acordă un real ajutor celorlalte formaţii de dansuri de la Rulmentul sau IPTE. Oricum, nu se mai poate spune că mişcarea artistică de masă din municipiul Alexandria este la primii ei paşi. Beneficiind de oameni talentaţi şi plini de pasiune, beneficiind de un cadru organizatoric favorabil, Alexandria are pe bună dreptate mari ambiţii culturale.

Să amintim recentul **Festival-concurs de creaţie literară „Marin Preda"** care a dus printre altele în valoare existenţa unor puternice forţe literare locale. Mai precis, este vorba de cenaclul literar **Zaharia Stancu**, condus de poetul Marin Casapu şi care numără ca membri scriitori tineri deja afirmaţi, ori în pragul afirmării, cum ar fi: Florea Burtan (premiul de debut la Editura „Cartea Românească" în anul 1979), Anton Tianu, Ica Bădescu (laureată a Festivalului naţional „Cîntarea României"), Cristian Dică (şi el laureat), Gheorghe Bădescu. Important ni se pare faptul că activitatea cenaclului nu se restrînge doar la nişte simple şedinţe de discutare a textelor propuse, ci vizează prin organizarea de spectacole de muzică şi poezie, prin întîlnirile cu elevii de la Liceul de matematică-fizică, de la Şcoala generală nr. 3 etc, o prezenţă activă, reală în viaţa culturală a oraşului

...„Moartea oricărui cenaclu, ne spune poetul **Marin Casapu**, este veleitarismul şi stereotipia desfăşurării şedinţelor. Ce poate fi mai încurajator pentru un neconsacrat decît publicarea. Culegerile de versuri **Lîngă inima ţării, Ţării la ceas de poeme** sau **pagina lunară pe care ziarul local Teleormanul** ne-o acordă **sînt elemente** importante prin care noi putem stabili un anume nivel valoric, prin care atragem şi alţi tineri de talent, dînd sens eforturilor lor creatoare".

Cam acelaşi lucru se întîmplă şi la Casa de cultură din municipiu, unde iniţiindu-se acţiuni culturale permanente (gen : **Dialog pe aceeaşi scenă sau Casa de cultură vă aparţine**) formaţiile artistice de amatori ies, ca să spunem aşa, din faza de laborator, devenind prin prestaţia lor în faţa publicului ceea ce trebuie să şi fie, adică veritabili fermenţi ai vieţii culturale din municipiul Alexandria, pentru care (faptele o dovedesc), depărtarea de Bucureşti sau de un alt centru cultural al ţării nu mai reprezintă ca altădată un impediment sau o banală justificare.

SORIN PREDA

EROI CU O BIOGRAFIE EXEMPLARĂ:

ANIMATORII

Dansul fetelor din Căpîlna *Foto: GABRIEL LEANCU*

Iniţiative care iau amploare

ORIZONTUL TINERELOR VALORI

Participînd la două festivaluri-concurs desfăşurate la Rîmnicu-Sărat şi Brăila cu gîndul de a reflecta publicistic asupra lor, am ales un singur aspect, cel al **creaţiei literare**; am putut constata că aproape fiecare judeţ al ţării organizează, în cadrul unor acţiuni culturale complexe, şi cîte un concurs de poezie (de obicei patriotică) ; în judeţul Alba, la Alba Iulia, **Eroii neamului** ; la Arad, pe timp de o săptămînă, **Primăvara arădeană**, despre care gurile... bune spun că ar fi cel mai bogat şi mai prestigios festival din ţară; la Brăila, **Odă pămîntului meu**, în judeţul Buzău, la Rîmnicu-Sărat, **Partidul, coloană infinită a ţării** ; la Constanţa, **Pontica** ; la Hunedoara, **Din toată inima** ; în judeţul Ialomiţa, **Interferenţe lirice** ; la Giurgiu, **Viitor de aur ţara noastră are** ; în judeţul Olt, **Metafore la chipul ţării** ; la Ploieşti, **Pămînt al bucuriei** ; la Suceava, vestitul festival-concurs **Nicolae Labiş**, care se poate mîndri cu faptul că a premiat în cele treisprezece ediţii ale sale pe mulţi poeţi de valoare din poezia tînără românească.

Cu cîteva zile în urmă, în oraşul lui Panait Istrati şi a lui Mihu Dragomir, poet stins la patruzeci şi cinci de ani, în plină putere creatoare, „ctitor de poeţi" în revista „Luceafărul", a cărui redactor-şef a fost cîţiva ani, la Brăila, deci, a avut loc prima ediţie a unui Festival-concurs „Mihu Dragomir".

Prieteni din tinereţe, confraţi de condei, şi-au dat întîlnire în acest oraş pentru a aduce un omagiu poetului de autentică vibraţie patriotică, celui care debutase în 1936 cu plaheta „Gînduri prăfuite". În prima zi, după o întîlnire a scriitorilor prezenţi : Violeta Zamfirescu, Victor Tulbure, Florenţa Albu, Niculae Stoian, Grigore Hagiu, Nicolae Grigore Mărăşanu, Carolina Ilica, Gheorghe Lupaşcu, la Combinatul de hîrtie din Brăila, cu numeroşi cititori, s-a desfăşurat un concurs de recitări. Ziua a doua, mai bogată în evenimente, a fost şi cea mai frumoasă. Dimineaţa, după vizitarea unei expoziţii omagiale (organizată cu sprijinul soţiei poetului, Chira Dragomir), profesoara Lica Paulescu, George Valea (fost coleg de liceu al lui Mihu Dragomir), poetul Gheorghe Lupaşcu, tînărul critic literar Lucian Chişu, precum şi Violeta Zamfirescu, Niculae Stoian şi Victor Tulbure au conturat un profil al poetului omagiat, l-au evocat pe omul Mihu Dragomir, amintind cu emoţie despre munca sa de pedagog literar, despre ecoul rubricilor sale „Dintre sute de catarge" şi „Steaua fără nume", tribune ale promovării poeziei tinerilor. Poeţii Violeta Zamfirescu, Niculae Stoian şi Victor Tulbure au citit, în încheiere, poezii dedicate prietenului lor trecut în eternitate.

Programul zilei a continuat cu anunţarea premiilor concursului de recitări şi ale concursului de poezie ; formaţia muzicală de copii „Colibri" din Brăila, condusă de tînărul profesor Dorin Şipoş, a încheiat programul acestui festival cu un contur precis, bine gîndit.

Cîştigătorul Marelui premiu al juriului la concursul de poezie de la Brăila (cu participare numeroasă : o sută zece plicuri cu poezii !) este Ion Mustaţă, care s-a bucurat de acelaşi premiu şi la Rîmnicu-Sărat ; alături de el, încă nouăsprezece premiaţi. Nu se dau oare prea multe premii ? Participanţii îşi multiplică poeziile, aceleaşi poezii, şi le trimit în oraşele unde se desfăşoară asemenea concursuri ; cred că ar trebui ca regulamentul să ia act de această situaţie, după cum şi de cealaltă problemă, a „limitei de vîrstă". Poate că mi se va răspunde că poezia nu are vîrstă, dar e bine ştiut că un poet, excepţiile sînt rare, dacă nu se impune în faţa numeroaselor concursuri editoriale pînă la vîrsta de treizeci şi cinci de ani, şansele ulterioare de promovare devin şi mai incerte. Am şi o altă propunere : printr-un **„Concurs al Concursurilor"**, editurile să-şi ia sarcina ca anual să publice o culegere din versurile cele mai bune ale celor premiaţi.

Căutarea unor noi forme, a unor noi criterii de promovare a valorilor poetice tinere, cred că e necesară, cu atît mai mult cu cît în România se scrie azi o poezie foarte bună. Cît despre formulele lansate: „poeţi-muncitori", „poeţi-ţărani", „poeţi-medici", etc. mi se par echivoce, ele putînd crea nedorite confuzii în planul valorii. Trebuie statuată o singură măsură şi exigenţă: aceea a creaţiei autentice ; cum ar suna să-l numim pe Michelangelo Buonarotti poet-sculptor, sau pe Lorenzo de Medici poet-print, sau pe Alecsandri, poet-diplomat? Poezia acordă tuturor şanse egale; în faţa ei însă, din păcate, trebuie să recunoaştem, nu pot fi toţi egali. De aceea, astfel de concursuri sînt binevenite, dar şi mai binevenite, în cadrul acestei mari manifestări de creaţie care este Festivalul naţional „Cîntarea României", ar fi găsirea celor mai bune forme de promovare a tinerelor talente.

CAROLINA ILICA

Afirmaţi în marele Festival

În colecţia „Cîntarea României" a Editurii **Sport-turism** a apărut de curînd volumul de reportaje **Drumeţ prin ţara Mioriţei** al lui Daniel Tei, neobosit călător care cu modestie afirmă într-o „mărturisire" de iniţiere a cititorului în substanţa cărţii : **„Paginile acestea se vor un vitraliu de popasuri sentimentale, un evantai de drumuri prin ţară, toate cu centrul radial în bogata istorie a neamului, în paleta de acuarele a nestematelor naturii, în lumina nestinsă a artei populare, dar şi în nepieritorul grai, în pitorescul port popular, transmise — din moşi strămoşi — moştenitorilor de azi ai plaiurilor Ţării Mioriţei".**

Această frază a autorului sintetizează pe drept întreaga arie tematică a cărţii de faţă ; o carte scrisă cu sufletul, cu deplină aderenţă la peisajul natural şi uman descris. Structural, Daniel Tei e un poet, un slujitor delicat al Cuvîntului, un bun creator de atmosferă prin mijlocirea metaforelor sugestive. Şi mai este un dotat observator ; adică un om care ştie să reţină din priveliştea ce i se oferă ochiului tocmai semnificaţia duratei. Cel mai adesea acest sentiment stenic al dăinuirii îi este transmis reporterului de către sutele, miile de oameni pe care a avut şansa de a-i cunoaşte în lungile sale peregrinări. Sînt oameni care vin din eternitatea acestei vetre de civilizaţie românească multimilenară, care vin dinspre Sarmizegetusa prin evi încărcaţi de o istorie eroică şi care au construit în ultimele decenii Bicazul, şi Argeşul, şi Porţile de Fier, oameni care au ctitorit atîtea şi atîtea cetăţi ce vor vorbi viitorimii despre vocaţia intens constructivă a poporului acesta „de mulţi meşteri mari", cum bine spune Daniel Tei. Eroismul lor cotidian este transmis întotdeauna cititorului prin frumosul şi binele ce-l statornicesc la temelia lucrării lor. „Eu nu-s bătrîn, da-s dă dămult" — îi declară reporterului un astfel de om-lumină, sculptorul popular Pătru Godja din Valea Ştejarului maramureşean, creind cu simplitatea vorbelor imaginea columnei dăinuirii noastre pe aceste meleaguri, oameni tineri la trup şi la minte, dar dintotdeauna aflaţi aici în vuietul veacurilor. Dealtfel, prin imaginea multiplicată a Meşterului reporterul creează tabloul viu al eternizării Frumosului pe acest pămînt, dezvoltînd ceea ce Vladimir Streinu numea cîndva cu trei vorbe fericit alăturate însuşi conceptul creaţiei autohtone ; acel **„aesthesis carpato-dunărean"** alimentează şi sublimul naiv din tablourile lui Ion Niţă Nicodim din Brusturii Hălmagiului, şi ţermitatea confesiunii în lemn semnată de Ioan Berberich din Jimbolia şi cîntecul curat al Emiliei Iercoşan, poetă-ţărancă de pe malul Crişului Alb şi lutul „ca o pasăre-n zbor" rotunjit de mîinile harnice ale meşterului Ionică Stepan din Biniş.

Milenii şi secundă. Iată titlul unei secţiuni a cărţii. Ea exprimă cît se poate de exact sensul efortului depus de tînărul său autor. Milenii şi secundă, sau, mai precis, despre felul în care clipa ştie să se înscrie în durată prin mijlocirea oamenilor. **Drumeţ prin Ţara Mioriţei** este cartea spiritualităţii româneşti de astăzi, desigur una din cărţile ce i se consacră, o carte preocupată de relevarea statornicelor idealuri constructive ale oamenilor acestor meleaguri. O carte scrisă — repet — „cu sufletul", nelăsînd să se întrevadă nici un moment efortul redactării. Cuvîntul are acel elan sonor, acea discretă patimă a zborului întruchipată de multicolorii fluturi ai unui tablou de Virgil Almăşan, care constituie — fericită alegere — ilustraţia copertei unei cărţi născută din visarea şi luciditatea unui reporter în care sălăşluiesc deopotrivă — fără teama de a se răni — un poet şi un prozator.

Debutul lui Daniel Tei va fi confirmat — bănuim — de cărţi viitoare ce vor valida această afirmaţie doar aparent paradoxală.

TITUS VIJEU

SEMNIFICAŢIA DURATEI

Totul despre laureaţi!

ARGUMENT

Tinerii pe care vi-i vom prezenta în cadrul acestei rubrici, tineri de diverse profesii de pe întreg teritoriul patriei, au un numitor comun : pasiunea pentru artă, dragostea de frumos. Ziua lor de muncă se completează cu eşantionul acela de timp în care repetă, exersează, compun, pictează, sculptează, neambiţionînd la celebritate neapărat sau la profesionalism ci pur şi simplu sporindu-şi mintea şi sufletul, bucurîndu-se, completîndu-se, devenind oameni întregi, multilateral dezvoltaţi, aşa cum ţara o cere. Ei au găsit în festivalul **„Cîntarea României"** forma cea mai fericită de expresie, de manifestare. Prin amplele manifestări organizate, au ieşit „în lume", au putut să convingă arătînd ce sînt în stare să facă să gîndească, să creeze.

Bucuraţi de succesele şi perseverenţa lor, le găzduim numele şi faptele în această rubrică — recunoaştere a unor realizări, încurajare pentru viitor.

Alice Tărăşescu

PRIN PLOAIA DE SUNETE

Înainte de a fi o voce limpede atacînd cu dezinvoltură **Habanera**, Alice Tărăşescu a fost pentru mine un vraf de diplome cu chenare aurii sau azurii, cu litere drepte şi scrise constîncios, care anunţau succes după succes spre mîndria firească a celor care o ajutaseră şi încurajaseră. „Aşa că veniţi pe la şase seara ca s-o cunoaşteţi pe Alice", mi-a spus directorul Şcolii populare de artă — Ploieşti, Costel Manolache, în timp ce cutreieram cu o mînă admirativă sălile cu pianine, cu table acoperite de solfegii, planse cu tineri care ţin acordeonul în braţe iar lîngă ei scrie : Aşa da! Aşa nu! coridoarele cu vitrine doldora de medalii şi însigne, simeze pe care se înşiră diverse vaze cu diverse flori, aceleaşi coline cu aceleaşi turme naive păzite de aceleaşi păstorei mustăcioşi.

„Da, e foarte talentată Alice!" mă încurajează o pictoriţă amatoare, Elena Ceachir, gesticulînd cu pensula în mînă. („Dînsa e din Valea Doftanei şi desenează plaiurile natale. Vine aici din pasiune!" completează directorul apăsînd cu osebire pe cuvîntul **pasiune**).

A venit şi ora şase, străbat iar coridoarele pe care se împletesc sunetele de clarinet cu tempouri de vioară, acompaniamente de pian, mici frînturi de Mozart, de Scarlatti, un finale molto maestuoso, un allegro, o voce de altistă atacă şi reuşeşte, parcă trec printr-o ploaie de sunete, de armonii, sala de balet, un-doi, un-doi, mai graţios, mai graţios fetelor, aşa, zîmbiţi spre public. Fetele zîmbesc spre publicul imaginar. Aflu despre Alice Tărăşescu tot ce se poate afla în primele zece propoziţii schimbate, ca-n mingile de încălzire la tenis : are 25 de ani, e ploieşteancă, n-a citit încă „Alice în Ţara Minunilor" de Lewis Carroll, dar promite că o să citească, de dragul meu, desigur, e desenator tehnic la Institutul de proiectări utilaj petrolier, face pianul de la şase ani, la început cu mătuşa, dar pe atunci nu-i plăceau gamele şi exerciţiile de digitaţie, pe urmă în paralel cu liceul a făcut Şcoala populară de artă, profesoarei Teodorescu Eufrosina îi datorează atît de mult! „Pe urmă într-o zi cînd ieşeam de la serviciu m-am întîlnit cu tovarăşa Sabados pe stradă care mi-a zis : Alice, n-ai vrea tu să participi la festival? Am o piesă bună care duce la succes sigur. „Despre război" de Pascal Bentoiu. Şi într-adevăr a dus la succes!".

Trecem pe străzile de seară, prin aerul de seară care miroase a iasomie, potop de trandafiri înfloriţi, caprifoiul, socul, crinii şi multe altele, prin ogrăzi oamenii dau de mîncare la păsări sau spală Daciile cu numere de PH. Alice adaugă : „Cînt şi în cor, să ştiţi, în corala Paul Constantinescu, aşa am fost şi la concursuri şi festivaluri internaţionale, în '74 în Irlanda, în '77 la Varna, în '80 în Italia, cu „Cantilena". Dar acum, ca să vă spun drept, tot gîndul mi-e la proiect. Termin facultatea la seral. Facultatea de petrol şi gaze şi-acum trebuie să predau proiectul : Studiul şi proiectarea unui generator hidraulic pentru prospecţiuni seismice. Le-am cîntat colegilor de an chiar acum, la încheierea şcolii. Ce le-am cîntat? Păi, le-am cîntat **O sole mio**, o compoziţie proprie, un lied, o romanţă...".

Trecem pe străzile mai vechi ale Ploieştiului parcă decupate din Monografia lui Sevastos, cu lucarne, cu marchize, cu balconaşe discrete, cu terase împodobite, cu viţă sălbatică, frontispicii în stil clasic, cu basoreliefuri reprezentîndu-i pe Mihai Viteazul : pe-aici era Piaţa Fructelor, pe-aici Piaţa Lemnelor scrie Sevastos, pe-aici peşcăriile... Ajungem în centrul nou, trecem prin faţa magazinului Omnia. „Merg la Filarmonică destul de des, la Bucureşti am fost la operă însă o singură dată. **Cneazul Igor** am văzut. Îmi place să cînt dar îmi place şi meseria mea. Am nişte colegi de serviciu cu care mă înţeleg grozav. Ştiţi, e mare lucru atunci cînd mergi cu plăcere dimineaţa la Institut! E mare lucru armonia şi înţelegerea". Ne despărţim. Alice pleacă la o repetiţie, mîine e un spectacol, poimîine predă proiectul, răspoimîine o să repete acompaniindu-se la pian şi desigur odată şi-odată, atunci cînd o să aibe puţin timp va citi, de dragul meu, desigur, „Alice în Ţara Minunilor".

CLEOPATRA LORINŢIU

Semnificaţii

SCRIITORII ŞI PUBLICUL

Scriitorii de azi se adresează publicului. Situaţia este firească şi de aceea pare nerelevantă. Trebuie să ne amintim însă că există şi alte moduri de a înţelege menirea literaturii. Unii reprezentanţi ai romantismului au scris, de exemplu, pentru posteritate sau au avut în vedere un interlocutor imaginar. Adepţii formulelor de artă ultrarafinată îşi dedică scrierile unui cerc restrîns de iniţiaţi, care cunosc bine convenţia. Avangardiştii fac experimente (profitabile sau neprofitabile, dar aceasta este altă discuţie) de care se interesează, cu o curiozitate profesională, artiştii înşişi. S-a mai sesizat, în sfîrşit, tendinţa unor scriitori de a-şi concepe astfel opera încît să satisfacă exclusiv exigenţele criticilor literari. Această diversitate de atitudini are justificarea şi chiar avantajele ei, astfel încît nu poate fi incriminată, însă atunci cînd tendinţele centrifuge devin dominante şi cînd literatura începe să nu-şi mai îndeplinească adevăratul ei rost, acela de a contribui la întreţinerea vieţii spirituale a întregii societăţi, apar motivele de insatisfacţie. Iată de ce trebuie să evidenţiem ca o importantă realizare faptul că la noi, în momentul de faţă, scriitorii cei mai buni îi consideră pe contemporani adevăraţii parteneri de dialog. Nu lipseşte ideea de posteritate, nu lipsesc experienţele îndrăzneţe, însă principala linie de forţă o constituie tocmai crearea efervescentă a unei literaturi pentru masele largi de cititori. Se poate afirma chiar că s-a făcut, în această direcţie, un sesizabil progres, redescoperindu-se mijloace artistice la un moment dat abandonate. Astfel, în poezie, se constată o recrudescenţă a interesului pentru lirica de atitudine, potrivită cu declamaţia pe scenă. Teme aflate la ordinea zilei în viaţa socială sînt la ordinea zilei şi în poezie. Principalii noştri poeţi — de la prestigioşii Nichita Stănescu, Ion Gheorghe, Adrian Păunescu, Ioan Alexandru, Ana Blandiana şi pînă la tinerii Mircea Dinescu, Adrian Popescu, Matei Vişniec, Mircea Florin Şandru — scriu despre condiţia umană în secolul douăzeci, despre existenţa cotidiană, despre ceea ce ne reprezintă ca români în panorama civilizaţiilor. Semnificativ este faptul că în programele aproape tuturor manifestărilor culturale cu public figurează şi recitaluri de poezie, că în general creaţia lirică de inspiraţie politică şi patriotică a devenit o prezenţă necesară în viaţa noastră spirituală de zi cu zi. În măsura în care se va ajunge şi la o mai exigentă selecţie a textelor, în vederea asigurării calităţii lor, acest proces de captare a poeziei în fluxul cotidian al fenomenului nostru cultural va avea, fără îndoială, urmări dintre cele mai faste. Este vorba nu numai de educarea publicului, îndeosebi a tinerei generaţii, ci şi de vitalizarea poeziei înseşi care, scrisă cu sentimentul că se adresează unei întregi colectivităţi, capătă forţă vizionară. Istoria literaturii dovedeşte, într-adevăr, că întotdeauna cînd un poet — desigur, un poet de talent — s-a adresat prin scris poporului său şi l-a reprezentat, vocea lui lirică s-a făcut auzită pînă foarte departe, adeseori pînă foarte departe şi în timp.

Proza noastră, contemporană cunoaşte, de asemenea, un proces de revitalizare a problematicii, proces constînd în principal în abordarea dintr-o perspectivă modernă a unor teme istorice şi în apropierea cu luciditate de generoasa sursă de inspiraţie pe care o reprezintă contemporaneitatea. După cum este uşor de presupus în plan teoretic şi după cum a demonstrat-o, practic, realitatea vieţii culturale, această deschidere are ca raţiune şi ca rezultat imediat sesizabil creşterea interesului maselor largi de cititori faţă de cărţile de proză, îndeosebi faţă de romane. Oricît ar susţine esteticienii că subiectul, într-o operă literară, n-are importanţă, procesul ştiinţific analizabil al receptării artistice dovedeşte că publicul dă prioritate absolută cărţilor în care se recunoaşte sau îşi recunoaşte aspiraţiile cele mai intime. Cărţile lui Marin Preda, Eugen Barbu, Dumitru Radu Popescu, Constantin Ţoiu, Nicolae Breban, George Bălăiţă, Augustin Buzura, Fănuş Neagu, Ştefan Bănulescu, Ion Lăncrănjan, Virgil Duda, Eugen Uricaru, Mihai Sin, Gabriela Adameşteanu, Mircea Săndulescu, Ioan Dan Nicolescu, Mircea Nedelciu şi ale tuturor celorlalţi reprezentanţi de prim-plan ai prozei noastre contemporane oferă imagini ale modului nostru de a fi, imagini construite, desigur, din perspective dintre cele mai diferite, dar avînd ca dominantă unificatoare un realism de fond al viziunii, o priză la specificul existenţei noastre din trecut şi de azi. Unii dintre prozatori nici nu se limitează, dealtfel, la scrierea cărţilor, ci colaborează cu televiziunea, fac filme, publică reportaje, intră în modul cel mai direct în dialog cu publicul larg.

Conştiinţa existenţei unui public fremătător, care aplaudă sau respinge decis versiunea propusă de creator, este proprie şi dramaturgiei noastre contemporane, care tinde spre o situare clară în actualitate, ca şi spre o actualizare a marilor teme istorice, prin cultivarea parabolei. Horia Lovinescu, Paul Everac, Teodor Mazilu, Dumitru Radu Popescu, Romulus Guga, Marin Sorescu, Tudor Popescu şi alţii sînt autorii unor piese care, puse în scenă, atrag ca un magnet pe iubitorii de teatru, pe toţi cei dornici să se cultive.

Trebuie menţionată, în sfîrşit, tendinţa criticii literare — a criticii literare valoroase, pentru că există şi manifestări minore, nesemnificative — de a deveni în mai mare măsură un mijloc de educare a gustului public, prin sesizarea în creaţia literară a valorilor umaniste, prin susţinerea sistematică a spiritului innoitor, prin strădania de a racorda permanent literatura la pulsul existenţei moderne.

Desigur, relaţia este reciprocă : publicul determină literatura, printr-un mecanism al „aşteptării" şi al „reacţiei", dar şi literatura determină publicul, modelîndu-l, întreţinîndu-i interesul pentru preocupările de ordin spiritual. Această reciprocitate, extrem de benefică şi pentru evoluţia literaturii, şi pentru construcţia personalităţii umane, constituie o expresie directă a democratizării culturii, o formă de emancipare a creatorilor şi a publicului, o componentă a progresului.

ALEX. ŞTEFĂNESCU

Un proces complex: educația materialist științifică și umanist-revoluționară a tinerei generații

În dezbaterea organizațiilor U.T.C.

SENSUL VIEȚII de la ficțiune și absurd la triumful rațiunii

„TREBUIE SĂ DĂM UN RĂSPUNS, DE PE POZIȚII MATERIALIST-DIALECTICE ȘI ISTORICE, CONCEPȚIILOR METAFIZICE DESPRE LUME. RESPECTAREA ȘI GARANTAREA LIBERTĂȚII RELIGIOASE NU TREBUIE ÎNȚELESE CA ACCEPTARE DE CĂTRE COMUNIȘTI A CONCEPȚIILOR RELIGIOASE, IDEALISTE DESPRE LUME. COMUNIȘTII, PORNIND DE LA CUCERIRILE ȘTIINȚEI, ALE CUNOAȘTERII UMANE, SÎNT CĂLĂUZIȚI DE O CONCEPȚIE ȘTIINȚIFICĂ DESPRE LUME ȘI SOCIETATE. EI NU POT ACCEPTA TEORIILE DESPRE EXISTENȚA UNOR FORȚE SUPRANATURALE CARE AU DIRIJAT SAU DIRIJEAZĂ ÎNCĂ UNIVERSUL. CU ATÎT MAI MULT ASTĂZI, CÎND ȘTIINȚELE FUNDAMENTALE, CUM ESTE CHIMIA, FIZICA, BIOLOGIA, GENETICA ȘI ALTELE, AU DAT NOI RĂSPUNSURI PROBLEMELOR CUNOAȘTERII UNIVERSULUI ȘI A DEZVOLTĂRII, A MATERIALITĂȚII LUMII. ÎN ACEASTĂ SITUAȚIE ESTE CU ATÎT MAI DE NEÎNȚELES CĂ MAI POT APARE SAU MAI POT PRINDE LA UNII – ȘI DIN PĂCATE, CHIAR COMUNIȘTI, – UNELE CONCEPȚII RETROGRADE, MISTICE. SUBLINIEZ ACEASTA, PENTRU CĂ ESTE NECESAR SĂ TRAGEM TOATE CONCLUZIILE CU PRIVIRE LA UNELE LIPSURI DIN ACTIVITATEA NOASTRĂ IDEOLOGICĂ, POLITICĂ, EDUCATIVĂ, SĂ ACȚIONĂM ÎN AȘA FEL ÎNCÎT ASEMENEA STĂRI DE LUCRURI SĂ NU SE MAI POATĂ REPETA ÎN NICI O ÎMPREJURARE. ESTE, DECI, NECESAR, FOLOSIND CUCERIRILE ȘTIINȚEI, ALE FILOZOFIEI MATERIALIST-DIALECTICE ȘI ISTORICE, SĂ ÎNARMĂM PE COMUNIȘTI, PE OAMENII MUNCII, DESFĂȘURÎND O LARGĂ ACTIVITATE PENTRU ÎNȚELEGEREA ȘTIINȚIFICĂ A ORIGINII LUMII, A SOCIETĂȚII, A LEGILOR CARE GUVERNEAZĂ UNIVERSUL.

ÎN MOD DEOSEBIT SĂ DEMASCĂM ACTIVITATEA MISTICĂ A UNOR SECTE RELIGIOASE FOLOSITE CA INSTRUMENT ÎN MÎNA CERCURILOR REACȚIONARE IMPERIALISTE, A UNOR CERCURI FASCISTE, A UNOR ESCROCI CE VOR SĂ ABATĂ OMENIREA DE LA PROBLEMELE FUNDAMENTALE ALE LUMII DE ASTĂZI, SĂ FOLOSEASCĂ ACEASTĂ CALE PENTRU DIVERSIUNE, PENTRU SPIONAJ ÎMPOTRIVA ALTOR STATE".

NICOLAE CEAUȘESCU

ARGUMENTELE CUNOAȘTERII ȘTIINȚIFICE

Din toate timpurile, doctrinele religioase de orice fel au fost obligate să se confrunte cu realitățile vieții, cu realizările din ce în ce mai numeroase și mai profunde pe care le aduce cercetarea științifică, pe măsura progresului ei continuu. O caracteristică esențială a acestei confruntări a fost aceea că, încă dintru început, incontestabilei creșteri în extensiune și în profunzime a cunoașterii științifice i-a corespuns o retragere tot mai accentuată a concepțiilor mistice, inclusiv prin aceea că doctrinele religioase au fost obligate să-și schimbe mereu forma din nevoia vitală de a se adapta noilor cuceriri științifice.

Ca efect necesar al continuei diminuări a poziției sale în raport cu sporirea forței explicației științifice a lumii și rosturilor omului, diminuare pe care religia o înregistrează iremediabil, încă din clipa apariției sale, în încercarea de a salva esența dogmelor creștine, ideea de Dumnezeu ca forță supranaturală atotputernică și atotcreatoare, anumiți teologi sau chiar filosofi aflați pe poziții idealiste apropiate de religie, — unii din ei crezînd efectiv în existența lui Dumnezeu — au imaginat diferite argumente prin care încercau să dovedească existența reală a lui Dumnezeu și să dea astfel o formă rațională credinței, formă rațională care în cazul științei se impune de la sine. Din aceste argumente trei sînt fundamentale în sensul că oricare din celelalte este reductibil în ultimă instanță la unul din ele.

Primul, cunoscut drept **argumentul ontologic**, constă în a susține, mai întîi, că omul are în minte ideea perfecțiunii. Apoi se pretinde că din moment ce existența în minte a perfecțiunii presupune cu necesitate existența ei reală, rezultă existența reală a lui Dumnezeu deoarece doar el, în calitatea sa de ființă supranaturală atotputernică și omniscientă (atotcunoscătoare), întrunește atributul perfecțiunii.

Cel de al doilea este **argumentul teleologic**. În cazul acestui argument se pornește de la ideea că întreaga desfășurare a evenimentelor din natură dovedește existența unei ordini la nivelul întregului univers: universul este un ansamblu ordonat și nu anarhic de fenomene, procese, evenimente individuale, naturale observabile este un fapt ce își află explicația în alte legi naturale mai profunde decît primele care însă, la rîndul lor, își află explicația în alte legi obiective... și așa mai departe.

Mergînd așa, din treaptă în treaptă, ajungem în cele din urmă la niște legi obiective care nu mai pot fi explicate prin alte legi naturale mai profunde decît ele, pentru simplul motiv că asemenea legi naturale nu mai există. Am atins în acest fel punctul terminal al cauzalității naturale. Oricît de departe ar fi acest punct, el există, susțin partizanii contemporani ai argumentului cosmologic.

Pentru a putea susține că însușirea după care tot ceea ce vrea Dumnezeu se și realizează este totuși dependentă de voința lui Dumnezeu, este necesar să se admită că ar putea exista cel puțin o situație în care Dumnezeu nu are tocmai această însușire, ceea ce este același lucru cu a admite că există cel puțin un lucru despre care Dumnezeu vrea să fie, care însă nu se realizează. Am văzut însă că așa ceva este imposibil, deoarece ar contrazice ideea că Dumnezeu există ca ființă supranaturală supremă.

În consecință, dacă Dumnezeu există, atunci el posedă proprietatea ca tot ceea ce el vrea se realizează și, în plus, această proprietate a sa este independentă de propria sa voință. Dar dacă această proprietate este independentă de însăși voința (conștiința) lui Dumnezeu, în calitatea sa de ființă supremă, ea este cu atît mai mult independentă de voința (conștiința) oricărei ființe particulare. Fiind însă independentă de orice conștiință particulară sau universală, proprietatea aflată în discuție are un caracter obiectiv, adică este același lucru cu o lege a naturii.

În acest fel, concluzia care se încearcă a fi impusă prin cele trei argumente și anume aceea că Dumnezeu există ca o ființă supranaturală se dovedește falsă, întrucît acceptarea ei duce obligatoriu la o contradicție: dacă acceptăm existența unei asemenea ființe supranaturale, atunci este necesar să acceptăm că tocmai proprietățile prin care se definește această ființă sînt legi ale naturii, ceea ce cu alte cuvinte înseamnă că Dumnezeu nu poate exista ca o ființă supranaturală. Cum în alt fel decît ca ființă supranaturală existența lui Dumnezeu ar fi lipsită de orice sens, înseamnă că de fapt Dumnezeu nu există.

Se poate astfel susține pe deplin întemeiat că propoziția Dumnezeu există este falsă și aceasta indiferent de argumentul prin care s-ar încerca întemeierea ei. Aceasta deoarece este vorba de o condiție logică elementară, o propoziție falsă nu poate fi „justificată" decît în două feluri: sau pe calea unui argument incorect (care încalcă legile logice de raționare), sau folosind cel puțin o premisă falsă; a treia posibilitate nu există. Așa, de pildă, argumentul ontologic apelează la premisa falsă după care oricărei idei existente în minte îi corespunde în mod necesar un obiect real aidoma ei (în minte există și idei false cărora nu le corespund obiecte reale), iar argumentul teleologic folosește și el o premisă falsă după care existența gîndirii universale nu se poate explica decît prin existența unui scop predestinat (este știut că ordinea universală se explică și prin legitatea obiectivă universală, acesta fiind adevăratul temei al ordinii din univers). În sfîrșit, ultimul din argumentele luate ca exemplu, cel cosmologic folosește și el tot o premisă falsă: cele mai profunde legi ale naturii cunoscute într-un anumit moment sînt absolutizate drept punct terminal al realității. Universul fiind infinit nu poate avea un punct terminal, o graniță oriunde s-ar afla aceasta.

Conf. univ. dr. PETRE BIELTZ

„LOGICA" ILOGICĂ A UNOR RAȚIONAMENTE FIDEISTE

În plus, susțin ei mai departe, existența ordinii universale impune în mod necesar existența unui scop pe același măsură cu ea, adică tot universal. În sfîrșit, existența unui scop universal impune existența unei conștiințe (ființe) supranaturale capabile să conceapă și să realizeze acest scop, iar o asemenea ființă supranaturală este chiar Dumnezeu.

Pe scurt, **argumentul cosmologic**, cum este cunoscut cel de al treilea argument prin care se încearcă dovedirea existenței lui Dumnezeu, are următoarea desfășurare: fiecare din fenomenele naturale observabile are o cauză, altfel spus, apariția și desfășurarea sa sînt explicabile printr-o anumită lege a naturii. La rîndul ei, fiecare din legile care explică fenomenele

Care este atunci explicația acestor legi naturale ultime? Ea nu poate fi alta decît o cauza aflată dincolo de natură, deci o cauză supranaturală, care ar fi sursa tuturor legilor naturale și care este identificată cu Dumnezeu.

Dincolo de particularitățile pe care le prezintă fiecare din aceste argumente, ele au o notă comună: în concluzie, ele arată că există o ființă conștientă supranaturală atotputernică, atoștiutoare și atotcreatoare pe care în mod obișnuit o numim Dumnezeu; în aceste argumente întîlnim, în final, aceeași concluzie: Dumnezeu există în sensul unei ființe care întrunește calitățile arătate. Poate fi acceptată această concluzie? O analiză logică riguroasă ne va convinge relativ repede de valoarea acestei concluzii ca

despre ce este vorba: pentru ca Dumnezeu să fie ceea ce se spune că este, Dumnezeu trebuie să aibă în mod necesar însușirea, ca tot ceea ce el vrea să fie, să se realizeze într-adevăr.

Fără această însușire, Dumnezeu ar fi ineficient, fapt care ar contrazice însăși ideea de ființă supranaturală supremă. Ce ființă supranaturală atotputernică poate fi aceea dacă există măcar un singur lucru despre care ea vrea să fie și acel lucru nu se realizează? Prin urmare, logic, numai dacă Dumnezeu dispune și de însușirea ca tot ceea ce el vrea să fie, se realizează. Dar tocmai această însușire pe care Dumnezeu trebuie să o aibă în mod necesar, nu poate să depindă în nici un fel de voința lui Dumnezeu însuși.

prietate este independentă de însăși voința (conștiința) lui Dumnezeu, în calitatea sa de ființă supremă, ea este cu atît mai mult independentă de voința (conștiința) oricărei ființe particulare. Fiind însă independentă de orice conștiință particulară sau universală, proprietatea aflată în discuție are un caracter obiectiv, adică este același lucru cu o lege a naturii.

În acest fel, concluzia care se încearcă a fi impusă prin cele trei argumente și anume aceea că Dumnezeu există ca o ființă supranaturală se dovedește falsă, întrucît acceptarea ei duce obligatoriu la o contradicție: dacă acceptăm existența unei asemenea ființe supranaturale, atunci este necesar să acceptăm că tocmai proprietățile prin care se definește această ființă sînt legi

Atunci cînd este vorba de un tînăr

În ultima vreme, în arsenalul de minciuni sfruntate ale unor oficine de propagandă occidentale a apărut un „argument" chipurile inedit: dacă ar fi să dăm crezare susmenționaților apologeți ai învrăjbirii și anticomunismului, la noi cetățeni de diverse naționalități ar fi persecutați pentru credințele lor religioase. Mai mult, susmenționații năimiți ai urii și discordiilor de tot soiul fac trimiteri polemice la nerespectarea Constituției inseși, la lipsa — vezi Doamne !— de libertate a conștiinței sau chiar la lezarea egalității în drepturi a naționalităților conlocuitoare din patria noastră. Cum vedeți, băieții sînt „documentați" nu glumă ! Ceea ce le lipsește însă, — să o spunem din capul locului — este contactul direct cu terenul, deci cer realitatea faptelor. Faptele, cum vom vedea, îi contrazic flagrant.

Deci, să revenim la obiect. Nu am fi stat să dăm replică unor asemenea stupide comportări dacă în spatele lor nu s-ar ascunde o realitate evidentă căreia trebuie să i se spună neîntîrziat pe nume. Anume că în spatele „libertății de credință" se încearcă de fapt prin intermediul mai ales al unor grupări religioase scoase în afara legii nu o dată pe seama unor importante... subvenții sufletești, dar, mai ales, pecuniare, dezbinarea națională și socială, abaterea unor oameni, uneori tineri, de la făgașul lor drept, de la drumul lor adevărat și sigur de a se realiza aici pe pămîntul străbun al patriei străbune ca oameni, ca personalități libere, demne, creatoare. În același timp, să facem de la bun început mențiunea că asemenea situații de excepție cum este și cea pe care o prezentăm în numărul de față, sînt sancționate cu asprimea cuvenită de lege, tocmai pentru faptul că cei care se lasă purtați în mrejele tulburi ale fanatismului obscurantist lovesc, cu sau fără voia lor, în interesele fundamentale ale statului, ale societății, ale națiunii noastre.

Iată de pildă, pe Domokos D. (tocmai pentru faptul că este tînăr, că se află într-un moment de cumpănă pe care ne-am bucura să-l depășească cît mai curînd, nu-i dăm numele întreg). Are 20 de ani, e de loc de prin zona județului Mureș, și în momentul de față se află la penitenciar. Pînă nu demult, drumul lui în viață părea absolut normal, absolvise 10 clase, urmase un curs la școala profesională, se calificase ca tinichigiu auto, avea după numai doi ani de vechime în muncă aproape 2 000 de lei, acolo la Auto-Service-ul din localitatea natală. Și precizează D. însuși, **niciodată, dar absolut niciodată, nimeni nu i-a făcut o ingrădire sau o nedreptate, nimeni nu l-a jignit sau frustrat pentru faptul că este un tînăr de naționalitate maghiară. Dimpotrivă, a avut toate condițiile să muncească și să învețe, s-a bucurat de toate drepturile, de toate libertățile de care se bucură toți tinerii de vîrsta lui, toți cetățenii fără deosebire de naționalitate, sex sau religie în țara noastră.** Și totuși, de ce la acești ani cînd tineri români, maghiari, germani și de alte naționalități din întreg cuprinsul țării își fac planuri de viitor, au de acum certitudini și izbînzi trainice de viață Domokos se află la penitenciar? Motivul, formulat concis și riguros în termenii legii este acesta — pentru infracțiunea de nesupunere la încorporare.

Pentru că, acesta este adevărul, Domokos D face parte din secta autointitulată „Martorii lui Jehova" cunoscută și sub numele de „studenți în Biblie". Or, această sectă interzice cu desăvîrșire adepților ei să își satisfacă serviciul militar, să pună mîna pe armă sau să jure credință unui stat național și oricăruia dintre organismele sale. Discutăm îndelung cu el și sentimentul care ne urmărește e acela că băiatul acesta tînăr și voinic este robit de miasmele fetide și impunde ale unei credințe absurde, că niment și niciodată nu i-a demonstrat rațional, cu argumente logice convingătoare, coerente de ce anume trebuie să adere la o asemenea credință. I s-a inoculat însă, în această grupare, deosebit de periculoasă prin consecințele ei sociale, prin caracterul său antiumanist, credința oarbă și fanatică. Încercăm totuși să aflăm ce i-a determinat gestul de a nu se prezenta la încorporare. Răspunsul vine rostit pe un ton gîfîit, ca și cum băiatului însuși i-ar fi frică că ar putea fi contrazis: „Eu nu vreau să pun mîna pe armă ca să-mi omor aproapele". La prima vedere un raționament întru totul plauzibil căruia nu ai ce să-i obiectezi. Pentru că nu o dată noi, comuniștii ne-am pronunțat și ne pronunțăm cu vigoare și fermitate împotriva războiului, a omorurilor fratricide, am pledat pentru dreptul rațiunii, pentru înțelegere și colaborare între oameni.

Nu o dată, mărturisim, în situații asemănătoare, atunci cînd am încercat să discutăm așa, ca de la om la om, ca de la suflet la suflet, ni s-a dat un asemenea argument și, din păcate, mai sînt încă multe cazuri în care, în

PROCESUL ÎNTUNERICULUI

față unor asemenea idei cei chemați să ia atitudine fermă, combativă se văd lipsiți de contraargumente. Și asta pentru că nu este suficient cunoscut corpul doctrinar, în fapt sumar și primitiv, al acestei secte ca și al altor grupări scoase în afara legii. Potrivit dogmei „studenților în Biblie" ideea centrală a doctrinei lor este aceea că Dumnezeu a creat lumea dar chiar la creație Satana a căutat s-o distrugă. Toate instituțiile sociale ca familia, statul, biserica, armata, partidele politice sau guvernele sînt de origine satanică. Bătălia inițiată de Dumnezeu-Jehova prin regele Isus ar urma să nimicească acele instituții. El propovăduiesc nerecunoașterea nici unui guvern pămîntesc, refuzul integrării în viață și în instituțiile social-politice, suspiciunea față de celelalte culte și adversitatea față de cuceririle științei. În asemenea logică aberantă se uită faptul esențial că pentru noi, ca națiune unită și ca societate a libertății și demnității, războiul este exclusiv un război de apărare a independenței și unității noastre și nicidecum unul de cotropire. Deci se ignoră premeditat îndatorirea fundamentală a fiecărui cetățean al patriei fără deosebire de naționalitate de a apăra cu orice sacrificiu libertatea și independența, suveranitatea și integritatea patriei comune.

Iată așadar, de ce la cei 20 de ani ai săi Domokos D. nu se află nici în întreprindere, nici într-o unitate agricolă, nici într-una de învățămînt sau de cercetare ci, la penitenciar. Fapta sa este gravă, și ea este pedepsită potrivit rigorilor legii. „Și totuși — ține să adauge unul dintre cei care se ocupă direct și de educarea și recuperarea socială a acestui om — prin executarea pedepsei noi urmărim și în cazul acestui tînăr formarea unei conduite și a unei atitudini corecte față de muncă, față de stat, față de regulile de convietuire socială. E drept, fapta acestui tînăr și a altora ca el, este gravă dar nu trebuie să uităm că avem datoria să facem totul ca el să fie recuperat și redat societății noastre. Să nu uităm că Domokos este și el un tînăr, ca toți ceilalți și că nu ne putem permite riscul să-l lăsăm să se scufunde în mlastina bigotismului și obscurantismului".

Într-adevăr, Domokos este un caz de excepție, pentru că anual mii și mii de tineri maghiari, germani și de alte naționalități își îndeplinesc, alături de tineri români, îndatorirea fundamentală față de patria socialistă comună. Să sperăm că acum, cît nu este prea tîrziu el va avea puterea să mediteze cu răspundere și seriozitate la greșala lui și să revină în marea și unita noastră familie.

În dialog cu un tînăr... numit Haralamb Sucitu

ÎNTRE DOGMĂ ȘI CERTITUDINE

de prof. univ. dr. PAUL POPESCU-NEVEANU

— Tovarășe profesor, m-am frămîntat îndelung: Să fi fost totul zadarnic, doar au fost și atîția oameni deștepți care au arătat respectul cuvenit religiei? Că știința a izvorît din meșteșuguri sau navigație sau agricultură, asta-i o altă treabă, dar de fapt nu-i alta, că astăzi biserica n-are nimic împotriva științei care face bine omului și n-are rost să ne legăm acum de discordiile care au avut loc în trecut. Așa multe rele au fost în istorie. Eu sînt sigur că dacă pe lîngă învățătură, cunoștințe științifice și tehnice mai ai credință în Dumnezeu, ești mai bine înarmat pentru viață, ai mai multe temeiuri pentru a rădăjdui, că doar zice și poetul — „credință-n zilele de-apoi e singura tărie-n noi".

— E singura?

— Poate nu singura, dar e ceva foarte important. Eu știu una și bună — pe mine religia mă liniștește, de cîte ori mi-e greu la ea apelez, ea mă consolează. Mie această idee sau ființă îmi trebuie, indiferent de ce e adevărat și de ce nu! Și apoi ce-ar face oamenii fără religie? Religia este, cum se spune, sarea pămîntului. Și acum dați-i drumul cu teoria, că viața-i altfel!

— Problema este să legăm teoria cu viața, și viața cu teoria. Eu te-am ascultat atent și observ că tu în viață vrei să împaci pozițiile în fapt incompatibile ale religiei și științei, dar apoi, și această mai mult în teorie — acorzi prioritate și rol decisiv, religiei iar de știință socotești că oamenii s-ar putea dispensa...

— S-ar putea dispensa și de civilizație, de cultură și tehnică.

— Să revină la mitologie și magie? Milioane și sute de milioane de oameni s-au eliberat de religie în numele progresului cultural și umanist. Cum de n-au regretat atîtea generații de oameni care de la Renaștere încoace s-au degajat tot mai mult de religie? Dar oare desprinderea de cultura laică, de știință și tehnică n-ar produce efecte de primitivizare și total regres. Vom discuta în mod special despre morală. Aceasta nu poate fi despărțită de adevăr. Dar s-o luăm concret. Eu, te asigur, sînt un ateu. Tu mă cunoști cumva pe mine. Ce crezi, eu sînt un om fără morală și omenie!

— N-aș putea nicicum spune așa ceva! Dimpotrivă, eu cred că sînteți un om foarte drept și cu mare încredere în oameni! Sînteți, se pare, și un om tare bun! Dar de ce nu credeți în Dumnezeu nu mă pot dumiri?! Dar dv. sînteți un caz special! O excepție. Cred alții în locul dumneavoastră. Dacă n-ar crede, n-ați putea fi așa! Asta-i explicația! Altminteri nu s-ar putea... Știți, eu am învățat binișor la școală. Nu sînt din aceia care cred că pămîntul este întins și este sprijinit pe stîlpi, iar jur de jur este marea. Nu am nimic împotriva științei care spune că planeta noastră este sferică, se învîrte în jurul soarelui și se cumpănește cumva prin nu știu ce legi în acest joc. Mai știu și ceva geologie, biologie, chimie, dar mai știu că toate acestea cîte le știu și cîte nu le știu trebuie să aibă un rost. Știința nu ne spune cine le-a făcut pe toate acestea și de unde au toate, și pămînt, și plante, și viețuitoare rostul lor. Cauza cea mare nu poate fi decît una singură: Dumnezeu.

— Deci, tu socotești că există Dumnezeu pentru că există lumea, planete, stele, procese fizico-chimice, viețuitoare și om. Oare altă explicație decît Dumnezeu n-ar putea să fie? N-ai auzit de concepția evoluționistă? Și dacă lumea ar fi mai simplu organizată, dacă n-ar fi decît o întindere de nisipuri și pietriș și n-ar exista nici viețuitoare, nici oameni, ar mai fi Dumnezeu?

— Dacă n-ar fi oameni, n-ar avea cine să se întrebe despre Dumnezeu și să-l caute. Stau însă și mă gîndesc că dacă n-ar avea cine să cugete despre Dumnezeu aceasta nu înseamnă că existînd o lume, cum e ea, n-ar fi și un Dumnezeu?

— De ce unul singur, știi doar că inițial popoarele au imaginat mai mulți zei și cu timpul s-a impus în religie un domn al zeilor, ceea ce și înseamnă cuvîntul Dumnezeu? Dar nu despre asta este vorba. Tu, fără să vrei, a trebuit să recunoști că oamenii, prin puterea lor de cugetare, l-au conceput pe Dumnezeu, că dacă n-ar fi fost astfel de ființe gînditoare cum sînt oamenii n-ar fi putut să apară ideea de Dumnezeu, indiferent de faptul că Dumnezeu ar fi sau nu. Te-am înțeles bine?

— Nu chiar așa. Eu am spus că Dumnezeu le-a făcut pe toate, că altfel nu se poate, că Dumnezeu l-a făcut și pe om și i-a dat suflet ca să-l afle pe El. Apoi la cartea sfîntă se arată că de fapt nu omul l-a găsit pe Dumnezeu, ci bunul Dumnezeu s-a descoperit oamenilor. Ca să-i lumineze și mîntuiască.

— Prietene, văd că în teologie ești tare, dar cu știința și cu logica o cam încurci. Tu ai uitat să-mi răspunzi la întrebarea despre faptul dacă existența lui Dumnezeu n-ar fi îndoielnică în cazul în care lumea ar fi mult mai simplă și fără oameni care să cugete.

— Vreți să mă încurcați. Mie și așa mi se învîrte capul de atîta despicare a firului în patru. Eu de fapt v-am răspuns. Dacă există o lume există și un Dumnezeu. Și v-am mai spus că altfel nu se poate.

— Voiam numai că te obligi să repeți și să fii mai precis. Deci tu socotești că existența a orice, fie și a unei pietre se leagă de existența lui Dumnezeu. Așa-i?

— Cam așa, că altfel cine-ar fi făcut piatra aceea. Din senin nu putea să apară. Dumnezeu a făcut-o pe ea și pe toate celelalte.

— Stai puțin, dar Dumnezeu este ceva materie, corp?

— Nu, Dumnezeu este duh, el e putere deasupra a tot ce se socotește a fi materie.

— Acum ai exprimat destul de clar poziția de principiu a religiei, mai ales a filosofiei religioase. Să rezumăm deci: 1. Dumnezeu este duh, deci ceva material; 2. Dumnezeu este înaintea și deasupra materiei în orice formă ar fi ea; 3. Dumnezeu le-a făcut pe toate cele materiale, deci materia este creația duhului dumnezeiesc. În concluzie, întrucît materia provine din duh, fi religios e tot una cu a nu înțelege nimic sau a înțelege lucrurile anapoda. Eu nu spun că a fost un timp cînd era numai Dumnezeu iar după aceea Dumnezeu a făcut să fie materie. Eu cred că dintotdeauna a fost Dumnezeu și materie iar toate cele ce se văd sînt opera lui Dumnezeu.

— Și în concepția religioasă este o ordine numai că, așa cum ai spus tu, e anapoda sau mai bine zis este inversă sau, mai precis, este inversă pentru că pune efectele în locul cauzelor ca și cum ploaia ar face norii iar nu invers. Să știi că din punct de vedere teologic poziția pe care încerci tu să reziști nu e prea ortodoxă. La Biblie, în Cartea facerii scrie că „la început" era o stare de haos, de întuneric și neființă, ceva foarte neclar și Dumnezeu a făcut rînd pe rînd soarele și luna, pămîntul, apele și munții, viețuitoarele și nu mai știu ce pînă a ajuns la om. Rezultă cumva că Dumnezeu și-a creat și materialul în care apoi a sculptat. Dar putem s-o luăm și alt fel, pentru că haosul poate și să nu însemne imaterial. În cazul acesta însă, trebuie să admitem că toată evoluția materiei de la nebuloasele cosmice pînă la ființa rațională a fost dictată de Dumnezeu și asta, în orice caz, religia o susține. Or, înlocuirea legilor obiective de ordin astrofizic, fizic, chimic, biologic cu „voința lui Dumnezeu" înseamnă fie a suprima știința, fie a o reduce la o anexă a teologiei. Se știe doar că „voința" se schimbă iar dacă rămîne etern aceeași sau nu mai este voință, sau nu mai are nici o putere asupra noilor fenomene ce intervin și care deci o depășesc. Tu crezi că dacă bate vîntul, răsare luna, crește iarba, stăm noi de vorbă, toate aceste nenumărate evenimente naturale și omenești sînt așa pentru că Dumnezeu a dat poruncă?

— Acum treceți la lucruri mărunte. Eu cred că Dumnezeu este arhitectul lumii, făuritorul ei dar nu că umblă după fiecare fir de iarbă și după fiecare vorbă a omului. Dumnezeu le-a orînduit pe toate iar acum ele merg după cum le-a orînduit Cel de Sus care nu face altceva decît să supravegheze ce se întîmplă în lume și să intervină cu puterea lui dumnezeiască la nevoie.

— Asta nu schimbă situația, pentru că dacă Dumnezeu a construit și orînduit, înseamnă că el a creat lumea și i-a dat legi — cum scrie la Biblie — iar legile cum sînt gravitație, atracție magnetică, asimilarea și dezasimilarea organică și toate cele prezentate de știință rămîn tot fragmente din voința lui Dumnezeu, voință care continuă să funcționeze pînă cînd Dumnezeu se răzgîndește.

— Am impresia că vorbiți cu păcat... Aveți ce aveți cu Dumnezeu ca făuritor al lumii și ce dacă el a hotărît și legile pe care le-am învățat la mecanică, fizică, chimie, biologie, istorie. După mine, cu asta știința nu pierde nimic și dimpotrivă.

— Te rog să mă crezi că cele spuse de tine sînt o bătaie de joc la adresa științei și în general a adevărului. Tu doar susții că legile fizice, chimice, biologice ca să nu mai vorbim de cele psihologice, economice, sociale au fost date de Dumnezeu lumii, au fost cumva „lipite" la materie care altminteri rămînea neorînduită și inertă. Tot așa aceste legi ar putea fi dezlipite, înlocuite, schimbate, ceea ce ar însemna că realitatea obiectivă nu e de sine stătătoare, este așa cum este pentru că cineva dinafara ei a intervenit și a hotărît și mai poate s-o facă. Asta nu mai este știință ci o poveste naivă. În ce fel crește prestigiul științei dacă ea nu se axează pe realități obiective ci doar descifrează comenzile date de presupusele ființe supranaturale, prezentate pe deasupra și ca fiind capricioase, schimbătoare, subiective? Doar voința divină este prezentată ca ascunsă, nepătrunsă etc. Biblia este plină de relatări despre cele mai neașteptate schimbări în poruncile dumnezeiești. Eu unul mă ocup de știință întrucît aceasta privește realitatea obiectivă, străină de orice presupunere religioasă. Numai concepută astfel știința a putut să progreseze și să ajute efectiv pe om. Omul de fapt s-a ajutat pe sine prin știință, renunțînd — cel puțin în acest cadru — la considerațiile despre voința și ajutorul dumnezeiesc. Dar tu ai ridicat multe probleme și noi va trebui să ne întîlnim de multe ori și să continuăm discuțiile.

Nota redacției: Statornicul nostru colaborator, prof. univ. dr. Paul Popescu-Neveanu inaugurează în acest număr o suită de „dialoguri curioase... și nu prea". Desigur, personajul Haralamb Sucitu este imaginar, dar similitudinile cu fapte și împrejurări reale nu sînt deloc excluse. Cu atît mai mult cu cît autorul este dispus să continue discuția cu interlocutori din rîndul cititorilor paginii. Așadar, vă așteptăm propunerile, întrebările și sugestiile pe adresa redacției, însoțite, desigur, de mențiunea expresă a rubricii de față.

Pagină realizată de: ȘERBAN CIONOF

Ieri, la Ministerul Afacerilor Externe

În legătură cu continuarea acţiunilor militare israeliene în Liban

Marţi dimineaţa, ministrul afacerilor externe, tovarăşul Ştefan Andrei, a invitat la M.A.E. pe Aba Gefen, ambasadorul Israelului, şi cu acest prilej i-a arătat că guvernul român este foarte preocupat de continuarea acţiunilor militare întreprinse de trupele israeliene în Liban şi contra palestinienilor.

Guvernul român se adresează guvernului israelian pentru a opri acţiunile militare în Liban, pentru încetarea totală a focului, evidenţiind că orice continuare a acţiunilor armate duce la o încordare extremă şi va crea o situaţie căreia i se va putea face faţă cu greu.

Guvernul român consideră că se impun încetarea totală şi imediată a focului, trecerea la retragerea trupelor israeliene din Liban. Continuarea măsurilor militare întreprinse de Israel împotriva Libanului şi a palestinienilor nu este de natură să ducă la uşurarea situaţiei, nu favorizează, ci, dimpotrivă, creează obstacole pe calea realizării procesului de pace, ar avea consecinţe grave pentru pacea şi liniştea în zonă şi în întreaga lume.

AGENDA

La Bucureşti, s-au încheiat, marţi după-amiază, lucrările primei sesiuni a Comisiei mixte guvernamentale româno-etiopiene de colaborare economică şi tehnico-ştiinţifică.

Cele două delegaţii, conduse de Iustin Rogoz, adjunct al ministrului industriei chimice, şi de Taye Gulilat, secretar general adjunct la Compania Naţională Revoluţionară de Dezvoltare a Etiopiei Socialiste, preşedinţii celor două părţi în comisie, au analizat, în conformitate cu hotărîrile adoptate la nivel înalt, posibilităţile dezvoltării cooperării economice şi tehnico-ştiinţifice dintre cele două ţări în domeniile industriei, energiei, minelor, agriculturii şi în alte sectoare de interes reciproc. De asemenea, au fost stabilite măsuri concrete pentru lărgirea şi diversificarea schimburilor bilaterale de mărfuri.

Măsurile adoptate au fost consemnate în protocolul sesiunii, care a fost semnat de preşedinţii celor două părţi în comisie.

La semnare a fost de faţă Assefa Woldie, ambasadorul Etiopiei Socialiste acreditat în ţara noastră.

Prin Decret prezidenţial tovarăşul Vasile Chivulescu a fost numit, în calitate de ambasador extraordinar şi plenipotenţiar al Republicii Socialiste România în Republica Togoleză, în locul tovarăşului Octavian Cărare, rechemat în centrala M.A.E.

Marţi a început la Oficiul Centrului comun O.N.U.D.I.—România un curs de perfecţionare în domeniul plantelor medicinale şi aromatice, destinat bursierilor O.N.U.D.I. proveniţi din ţări în curs de dezvoltare — botanişti, farmacişti, ingineri agronomi.

Programul acestui curs, care va dura cinci săptămîni, cuprinde numeroase expuneri teoretice şi lucrări practice desfăşurate în staţiunile de cercetări specializate în plante medicinale şi aromatice, în laboratoare şi institute de profil.

La festivitatea de deschidere a cursului, Ion Marinescu, directorul Oficiului Centrului comun O.N.U.D.I.—România, a relevat semnificaţia activităţilor acestui centru în cadrul mai larg al politicii promovate de România pentru sprijinirea eforturilor ţărilor în curs de dezvoltare în direcţia realizării unor sisteme economice puternice şi independente.

La Palatul sporturilor şi culturii, din Capitală, a avut loc, marţi, inaugurarea „Zilelor economiei şi tehnicii cehoslovace", manifestare organizată de camerele de comerţ şi industrie ale României şi Cehoslovaciei, de Agenţia economică a R. S. Cehoslovace la Bucureşti.

IMPORTANT!

Toţi iubitorii literaturii şi artei tinere sînt invitaţi să participe la şedinţa festivă a Cenaclului „Confluenţe" în cadrul căreia vor fi înmînate premiile „Scînteii tineretului" şi ale „Suplimentului literar-artistic"; în program figurează şi o expoziţie de afişe, un film şi un recital de poezie.

Şedinţa are loc ca de obicei în sala Ansamblului artistic al U.T.C. din str. Gutenberg nr. 19 (zona Schitu-Măgureanu), joi, 17 iunie, 1982, ora 19.

SPORT

● Sub genericul „Daciadei", astăzi se vor desfăşura semifinalele popularei competiţii de fotbal „Cupa României". Iată programul întîlnirilor: Cluj-Napoca: F.C. Baia Mare — F.C. Argeş; Braşov: Gloria Bistriţa — Dinamo Bucureşti. Ambele jocuri vor începe la ora 17. Finala „Cupei României" se va desfăşura duminică de la ora 17 pe stadionul „23 August" din Capitală.

● În turul II al turneului internaţional feminin de tenis de la Eastbourne (Anglia), jucătoarea română Lucia Romanov a învins-o cu 6—4, 6—3 pe Maria Pinterova (Ungaria).

Intr-o altă partidă, Zina Garrison (S.U.A.) a dispus cu 6—4, 5—7, 6—1 de Mima Jausovec (Iugoslavia).

● Tradiţionala competiţie automobilistică internaţională „Raliul Dunării — Dacia", ajunsă la a 17-a ediţie, se va desfăşura în judeţul Tulcea, în zilele de 18, 19 şi 20 iunie, în organizarea Automobil Clubului Român. Competiţia contează în campionatul european de raliuri (coeficient 3), în Cupa Păcii şi Prieteniei, în campionatul balcanic, în Trofeul Visa Citroen-Total, precum şi în campionatele naţionale ale României, Bulgariei şi Turciei.

Startul se va da din municipiul Tulcea, vineri, 18 iunie, începînd cu ora 17.01. Sosirea va avea loc tot la Tulcea, simbătă, 19 iunie, începînd cu ora 19.50.

Traseul raliului măsoară 988 km şi este cuprins într-un spaţiu delimitat de următoarele localităţi: Tulcea — Somova — Isaccea — Luncaviţa — Niţon — Horia — Ciucurova — Fîntîna Mare — Cercheza — Babadag — Mihail Kogălniceanu — Cataloi — Tulcea. Pe acest traseu sînt prevăzute 27 controale orare şi 34 probe de clasament, acestea din urmă reprezentînd 40,8 la sută din întregul itinerar (395 km).

La actuala ediţie a raliului şi-au anunţat participarea numeroase echipaje de prestigiu din Europa, alături de care se vor întrece cei mai buni piloţi din ţara noastră care vor concura pe automobile Dacia.

CAMPIONATUL MONDIAL DE FOTBAL

● **Pe stadionul „Riazor" din oraşul La Coruna, în prezenţa a 12 000 de spectatori, într-un meci contînd pentru grupa I a campionatului mondial de fotbal, selecţionatele Perului şi Camerunului au terminat la egalitate: 0—0, scor înregistrat cu o zi înainte şi în primul joc al acestei grupe: Polonia — Italia.**

Echipa Perului, care pornea favorită datorită valorii recunoscute a unor jucători (Cubillas, Oblitas, Duarte, Uribe), n-a reuşit să străpungă apărarea foarte sigură a formaţiei africane. Mai mult decît atît, în prima repriză formaţia Camerunului a atacat periculos şi a înscris şi un gol în minutul 34 prin Milla, refuzat însă de arbitru. Jocul a fost întrerupt de două ori: prima dată în minutul 38 cînd un cîine a traversat terenul şi în minutul 88 la accidentarea lui Roger Milla, într-o ciocnire cu Diaz.

● Turneul final al Campionatului mondial de fotbal a început abia de cîteva zile, dar Italia se poate deja mîndri cu un titlu suprem: Renzo Frignani a cîştigat campionatul mondial de fotbal cu nasturi, organizat, cu participarea reprezentanţilor a 23 de ţări, la Barcelona. În finală, Frignani l-a întrecut cu 2—1 pe vest-germanul Horst Becker. La juniori, partida decisivă a fost dramatică: Joseph Bonfante, din Gibraltar, cîştigînd în faţa francezului Bruno Debray după prelungiri şi executarea penaltyurilor de departajare.

● Mascota vie a formaţiei Kuweitului, o cămilă, este în aceste zile una dintre vedetele cele mai căutate de fotoreporterii prezenţi la „El Mundial", care sînt foarte satisfăcuţi de modul liniştit în care subiectul favorit pozează. Explicaţia este aceea că actuala mascotă nu se află pentru prima dată în centrul atenţiei, respectiva cămilă fiind folosită într-un film, intitulat „Mesajul", cu Anthony Quinn în rolul principal.

● Prezent la partida inaugurală a „El Mundialului", celebrul fotbalist portughez Eusebio, golgheterul turneului final din 1966, din Anglia, n-a fost deloc impresionat de argentinianul Diego Maradona. „Maradona nu este un nou Pele, a declarat Eusebio. Mai are mult de învăţat. Pe de altă parte, nu l-am recunoscut pe Mario Kempes, mult mai şters decît în 1978, în Argentina. În schimb, belgienii au constituit o surpriză plăcută".

● Primele patru controale antidoping, la care au fost supuşi cîte doi fotbalişti din fiecare formaţie, traşi la sorţi cu un sfert de oră înainte de încheierea meciului Argentina — Belgia, au fost negative, a anunţat un purtător de cuvînt al Comisiei antidoping a F.I.F.A.

● Portarul reprezentativei Scoţiei, Alan Rough, nu prea apreciază calitatea mingilor „Tango-Espana" folosite la „El Mundial". „Aceste baloane îşi schimbă traiectoria, pentru că sînt prea umflate, ceea ce va pune mari probleme la centrările înalte", a declarat Rough.

● Golgheterul echipei de fotbal al Kuweitului, Jasem Yacoub, s-a refăcut complet după accidentul suferit la sfîrşitul săptămînii trecute şi va evolua în meciul de debut al formaţiei sale la Campionatul mondial. În cei 10 ani de cînd a devenit internaţional, Jasem Yacoub a înscris 125 de goluri, punctele înscrise de el în toate competiţiile la care a participat depăşind cifra de 500.

SPECTACOL

Joi, 17 iunie, orele 20.00 va avea loc, la Palatul sporturilor şi culturii din Bucureşti, un spectacol susţinut de grupul vocal „Song", formaţia de rock „Basorelief", cvintetul Luchian. Invitatele spectatorilor: Angela Ciochină şi Angela Stoenescu. Invitaţii spectatoarelor: Mircea Baniciu şi Ion Luchian Mihalea. Prezentator, Octavian Ursulescu.

TINERETUL ROMÂNIEI DOREŞTE PACEA!

„Muncim şi vrem să ne bucurăm de roadele muncii noastre"

Iunie are ca simbol cireşul în rod. Culoare, dulceaţă, mireasmă. Şi ce altă definiţie este mai proprie păcii în cireşar? Pacea culesului fructelor de miinile copiilor frumoşi, sănătoşi şi inteligenţi, ca o garanţie a dăinuirii noastre, ca o dovadă a anotimpului incandescent pe care-l trăim. Ei îşi anină la urechi frînturi de pace, cireşele pietroase şi dulci, ei înşişi sînt pacea noastră cea de toate zilele, fără lacrimi şi nori, fără larme şi întuneric. Respirăm şi trăim pacea cu intensitatea adevărului existenţei. Nu putem şi nici nu vrem să gîndim la existenţa unei alte variante. Raţiunea noastră de a fi sînt munca şi construcţia paşnică; raţiunea noastră de a fi sînt copiii care pot sub căldura soarelui de iunie să culeagă cireşe şi să şi le agaţe la urechi, imaginea tonifiantă a vieţii aflate la răsărit. În numele acestei imagini, tot poporul român îşi exprimă dorinţa fermă pentru pace, pentru cer senin, fără ameninţarea armelor de orice fel.

Semnînd Apelul poporului român pentru pace adresat sesiunii speciale a O.N.U. pentru dezarmare, întreg poporul român îşi pune semnătura pe certificatul de viaţă, contribuie la dezvoltarea mişcărilor pentru pace, la impunerea păcii în lume. Gîndurile milioanelor de oameni, responsabile şi fireşti, proiectează pacea la dimensiunile planetei, o proiectează, prin munca lor, o construiesc şi luptă prin mijloace paşnice să o apere.

„Meseria mea este incompatibilă cu ideea unui război. Văd articole pentru copii la marele magazin „Unirea" din Bucureşti — ne-a spus Maria Manea, secretară comitetului U.T.C. Cînd îi văd cum se bucură pentru obiectele cumpărate de părinţi, mă simt părtaşă la bucuria lor. Cînd îi văd cum aleg, cum îşi impun personalitatea la achiziţionarea lucrurilor sînt încrezătoare în evoluţia lor. Cine se gîndeşte să le umbrească privirea nu poate fi decît un criminal, nu pot fi decît oameni fără inimă. Societatea noastră, poporul nostru doreşte pacea şi face eforturi pentru ca prin muncă liberă şi cinstită să asigure bunăstarea tuturor. Semnez Apelul poporului român cu încredere şi conştiinţa clară că el poartă mesajul nostru de pace şi prietenie cu toate popoarele lumii".

ANCHETĂ DE OPINIE POLITICĂ

„Am semnat Apelul pentru pace pentru că el reprezintă opţiunea mea, opţiunea noastră — relata şi Aurelia Costache, secretară comitetului U.T.C. de la Întreprinderea „Textila-Dunăreana" din Giurgiu. Este opţiunea noastră pentru muncă şi viaţă paşnică, opţiunea noastră pentru viitor. În unitatea noastră sînt peste 1 800 de tineri care alături de ceilalţi muncitori, tehnicieni, ingineri mai în vîrstă facem eforturi pentru a obţine o producţie de calitate superioară, care să satisfacă necesităţile practice şi estetice ale beneficiarilor. Muncim şi vrem să ne bucurăm de roadele muncii noastre. Scopul nostru, aşa cum spunea secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, în magistrala Expunere rostită la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie, este asigurarea unui nivel de viaţă material şi spiritual cît mai ridicat pentru toţi cetăţenii patriei, scopul nostru este colaborarea, cooperarea, prietenia cu toate popoarele lumii. În numele acestor idealuri spunem un NU hotărît războiului nimicitor şi un DA răspicat vieţii, păcii".

„Eu mă pregătesc să devin inginer constructor — spunea şi studentul Marian Drăghiciu, anul I, Institutul de construcţii Bucureşti — şi sînt convins că un război este o aberaţie. Văd la televizor imagini contemporane ale războaielor clasice. Văd cum se năruie construcţii, cum mor oamenii. Şi mi se pare absurd şi sălbatic. La un război nuclear nici nu vreau să mă gîndesc, şi nici nu pot, pentru că noi sîntem crescuţi în spiritul păcii, al muncii paşnice. Semnez Apelul cu convingerea că glasul raţiunii va învinge, că pacea va triumfa".

„Milioane şi milioane de oameni îşi ridică glasul în favoarea păcii. Am speranţa că acest glas se va auzi, că se va trece la dezarmare generală şi nucleară, şi că cerul păcii va rămîne neumbrit. Este speranţa unui popor care nu a vrut niciodată război, care nu a dus lupte decît în apărare, un popor care s-a jertfit pentru ca România să fie România. Sîntem mai mulţi de 22 de milioane, 22 de milioane de voci care pledează prin argumentul muncii, al faptei paşnice. Semnez Apelul poporului român cu încredere, cu convingerea că nu va fi război, că va fi pace" — sublinia lăcătuşul Alexandru Hajas de la Întreprinderea de vagoane Arad.

Gîndurile oamenilor României proiectează pacea la dimensiunile omeniei, ale muncii noastre paşnice, ale luptei noastre pentru fericire şi bunăstare.

MIOARA VERGU

Cîteva sute de elevi de la Liceul de matematică-fizică „Vasile Alecsandri", Galaţi, participînd la un vibrant miting pentru pace au scandat ieri minute în şir lozinci ce exprimă dorinţa fierbinte a mii şi milioane de oameni: „Dezarmare — pace! Vrem pace pe pămînt! Ceauşescu — România — Pace!". Cuvinte scumpe, mesaje ale inimilor tinere, încrezătoare în capacitatea oamenilor de a asigura în continuare progresul umanităţii, înfăptuirea înaltelor idealuri ale omenirii.

Deschizînd mitingul, prof. Gheorghe Spiridonescu, directorul liceului, a evidenţiat faptul că poziţia României în favoarea păcii, a dezarmării, a fost din nou afirmată prin glasul celui mai iubit fiu al poporului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, la recenta Plenară lărgită a C.C. al P.C.R., prin apelul de a se opri cursa înarmării, de a nu se precupeţi nici un efort pentru asigurarea dreptului la viaţă, la existenţa liberă a tuturor popoarelor.

„Niciodată poporul român nu a dorit război, totdeauna s-a pronunţat pentru pace, a subliniat în cuvîntul său prof. Laurenţiu Bourceanu. Cel dintîi text scris în limba română — scrisoarea lui Neacşu din Cîmpulung către Hans Benkner, judele Braşovului, 1521 — a fost un mesaj de pace". Politica României de azi, a spus în continuare vorbitorul — este o politică de pace, de slăbire a încordării internaţionale, de afirmare a voinţei popoarelor de a trăi şi munci în bună înţelegere, spre binele întregii omeniri.

În numele celei de a 115-a promoţii a liceului, eleva Ofelia Dumitrescu, clasa a XII-a A, a spus: „Ne exprimăm totala noastră adeziune la Apelul poporului român adresat Sesiunii speciale a O.N.U. consacrată dezarmării. Noi, cei ce peste cîteva zile vom păşi în viaţă, avem perspective deosebit de luminoase. Ne-am pregătit pentru a munci în fabrici şi pe şantiere sau pentru a ne continua studiile, pentru a deveni specialiştii de care economia noastră are nevoie. Dar intensificarea cursei înarmărilor, acumularea unor imense stocuri de arme de distrugere în masă, ne stîrnesc neliniştea, le simţim ca pe o permanentă ameninţare la adresa vieţii, a viitorului nostru. De aceea spunem un NU hotărît războiului".

Asupra nenorocirilor provocate de războaie, a pericolelor cursei înarmărilor pentru viaţă şi civilizaţie s-au oprit în cuvîntul său profesorul Sigmund Grinberg care a subliniat totodată necesitatea ca acum, în cadrul Sesiunii speciale a O.N.U. consacrată dezarmării, reprezentanţii tuturor naţiunilor să depună toate eforturile ca lucrările acestui forum internaţional să se încheie cu rezultate pozitive, prin adoptarea unor hotărîri care să ţină seama de dorinţa fierbinte a popoarelor de a trăi într-o lume a prieteniei, a colaborării şi păcii.

La rîndul său, elevul Valentin Ceapă, secretarul comitetului U.T.C. din liceu, a spus: „Alături de tineretul întregii ţări, noi, tinerii din liceul „Vasile Alecsandri" din Galaţi, ne dăm semnătura în favoarea păcii cu toată încrederea în Apelul poporului român adresat Organizaţiei Naţiunilor Unite. Spunînd un NU hotărît înarmărilor, spunem un DA din toată inima dezvoltării şi progresului".

În încheierea mitingului participanţii au adresat tovarăşului Nicolae Ceauşescu o telegramă în care, între altele, se spune: „Colectivul de oameni ai muncii şi elevi de la Liceul de matematică-fizică „Vasile Alecsandri" din Galaţi, cu un sentiment de profundă admiraţie şi legitimă mîndrie, participă din tot sufletul la iniţiativele de o valoare istorică inestimabilă pe care le luaţi în calitate de conducător al harnicului nostru popor, purtător de idei cutezătoare şi de idealuri umaniste clarvăzătoare, pentru statornicirea unei păci trainice în lume, pentru instaurarea unui climat de colaborare între popoare".

ION CHIRIC

Răspundere pentru soarta umanităţii

Cîntec pentru Planeta Omului

Tîrziu nu e, dar nici devreme,
La scara timpului din piept,
Să definim cu teoreme
Rîvnita pace, ca un drept.

Prea mult ocol făcut pe seama
Formulelor de protocol
Şi prea concretă-n oameni teama
Finalei prăbuşiri în gol.

Prea multe calcule abstracte
Pentru încrederea-n atom,
Cînd pacea nu rezidă-n acte
Ci-n libertatea de-a fi Om.

Să n-aşteptăm minuni confuze
Sub soarele mitraliat
Cînd cerul sterp, lipit de buze,
Va fi un ultim aliat.

Nu-i o şuetă militară —
Între învinşi şi-nvingători —
Această pace planetară
Cu care ne-am rămas datori.

Prea multe schemele impuse
La masa vorbelor în vînt
Cu două tîrguieli opuse
Şi-un singur cer pentru pămînt.

Prea multă ură condensată,
Prea mulţi eroi necunoscuţi,
Iar pacea-n schimb mereu lăsată
Pe seama celor nenăscuţi.

Cît încă n-am pătruns în ceaţă,
Dar paşii ne-au ajuns înceţi,
Să ne-amintim că nu e piaţă
La care se procură vieţi.

Şi cît cuvîntul se mai leagă
De cel născut cu grija lui,
Să pronunţăm o pace-ntreagă
Pentru Planeta Omului.

GEORGE TÂRNEA

CAMPANIA DE IRIGAŢII — HOTĂRÎTOARE PENTRU RECOLTA ACESTUI AN

CĂLĂRAŞI: De la staţiile de pompare la rădăcinile plantelor — un traseu pe care apa îl parcurge încă greu

Orice sistem de irigaţii văzut ca un întreg cuprinde două verigi strîns legate între ele: **prima** cuprinde staţiile de pompare, canalele, conductele subterane, hidranţii — care aparţin întreprinderilor de exploatare, obligate să aducă apa la hidrant; **a doua** — mînuirea echipamentelor mobile, a motopompelor şi aplicarea corectă a tehnologiilor culturilor irigate — revine unităţilor agricole ce au datoria să aducă apa de la hidrant la rădăcina plantei. Cu toate că răspunderile sînt delimitate precis există şi acum unele situaţii nerezolvate.

● **CE SE ÎNTÎMPLĂ PÎNĂ LA HIDRANT...** Răspunde la întrebările noastre tînărul inginer Ioan Porumb, şeful compartimentului „Avertizare". „Deficitul de umiditate în raza de activitate a sistemului nostru — Ciulniţa, judeţul Călăraşi — depăşeşte mai mult de jumătate din umiditatea activă. Situaţia este mult accentuată în ultimele zile datorită lipsei de precipitaţii, temperaturilor ridicate şi mai ales a vîntului foarte puternic.

Pe raza Consiliului unic agroindustrial Dragalina erau prevăzute pentru irigat 1 548 ha, din care am aplicat prima udare doar pe 1 415 ha. Programul nu s-a realizat integral datorită întreruperilor de energie". Numai... ? ne întrebăm noi şi-l întrebăm şi pe tînărul maistru Dumitru Ioniţă, care răspunde de întreţinerea şi exploatarea agregatelor din sistem.

— Toate reparaţiile şi reviziile anuale sînt terminate. Motoarele au fost probate, decolmatările s-au realizat în totalitate, conductele şi aspersoarele au fost reparate şi recepţionate de unităţile care le exploatează. Hidranţii au fost şi ei reparaţi sau înlocuiţi acolo unde a fost cazul, vopsiţi şi totodată însemnaţi ca să nu se mai producă avarii cînd intră în cîmp mecanizatorii.

● **...ŞI DE LA HIDRANT LA PLANTE!** Consiliul unic agroindustrial Dragalina are o suprafaţă de 21 420 ha numai culturi irigate. Datorită secetei şi a vînturilor foarte puternice din această zonă a fost necesară intervenţia oamenilor care aduc... ploaia. Cum stăm deci cu pregătirile? „Toate motopompele existente în unităţile consiliului au fost reparate şi dispuse pe „linia de bătaie", ne spune Dumitru Matei, directorul staţiunii de mecanizare. Lipsesc însă bateriile de acumulatori, am primit numai 30 din întreg necesarul. Dar această problemă se rezolvă cu ajutorul unui tractor, care trece prin locurile unde sînt amplasate motopompele şi le porneşte. Aripile de ploaie sînt toate scoase în cîmp. Dat fiind necesarul mare de udători şi perioada scurtă de lucru la irigaţii, fapt pentru care în nici un an nu aveam forţa de muncă asigurată în totalitate, în acest an de udarea culturilor se ocupă echipele de cooperatori. Prin rotaţie, cîte 5—6 cooperatori asigură supravegherea şi mutatul aripilor. Nu este dificil, mai ales că dispunem de instalaţii de udare tractate şi autodeplasabile".

După cum vedeţi toate bune şi frumoase.

● **ŞI TOTUŞI...** Deşi nu se preconizau irigaţiile pe terenurile consiliului Dragalina, atunci cînd a fost nevoie nu s-a folosit apa pompată de staţiile sistemului, ci cea de pe terenurile cu exces de umiditate şi luciu de apă. Pentru economie de energie electrică şi pentru desecarea terenurilor, motopompiştii de la Cooperativa agricolă Brîncoveni şi de la Întreprinderea agricolă Ciulniţa au irigat culturile cu apa acumulată pe aceste suprafeţe în exces. Atunci cum de nu s-a putut realiza programul de irigaţii al sistemului, care este infim, putem spune, faţă de suprafaţa irigată a consiliului? Nici una dintre cele şapte staţii de pompare nu funcţionează la întreaga capacitate. Contrar celor afirmate, sistemul de irigaţii Ciulniţa n-a terminat încă cu reparaţiile şi reviziile anuale. Mai sînt de făcut reglaje şi echilibrări la motoare, lipsesc multe din piesele de schimb pentru finalizarea reparaţiilor, pe care B.J.A.T.M. Călăraşi nu le-a procurat din timp. Iată un singur exemplu. La SPP-6D, din trei motoare nu funcţionau decît două. I.A.S. Dragalina a solicitat ca staţia să funcţioneze la întreaga capacitate ca să poată folosi corect toate aripile de ploaie din fermele unităţii. Fapt care nu se poate realiza. Desigur există justificări: ba că I.R.E.B.-ul n-a pus ulei la transformatoare şi nu se poate da drumul agregatului; ba că se mai rupe un ax şi trebuie remediat; ba că motorul reparat la I.R.U.E. Cîmpina nu este încă echilibrat şi reglat; ba că... Însă în toată perioada de la sfîrşitul sezonului trecut de irigaţii şi pînă acum nu se puteau înlocui toate aceste justificări cu... fapte concrete? Timp a fost. Mai mult, există canale pe care încă nu s-a introdus apa şi care nu sînt încă decolmatate, iar taluzurile n-au fost curăţate. Mai sînt încă cooperative care nu au asigurat în totalitate numărul necesar de motopompişti. Pe cîmp mai zac multe conducte călcate de roţile tractoarelor sau conducte care se pot folosi, dar au fost uitate pe ici pe colo.

CRISTINA BALINT

GIURGIU: O LECŢIE DESCHISĂ

În acest perimetru de preocupări, faptele sînt întotdeauna interdependente şi din punctul de vedere al conţinutului şi din cel al acţiunii. Deci în derularea lor, de data aceasta, ordinea prezentării aproape că nu contează: 34 de studenţi de la Facultatea de îmbunătăţiri funciare a Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu" din Bucureşti acţionează pe teritoriul Întreprinderii pentru exploatarea şi întreţinerea lucrărilor de îmbunătăţiri funciare Giurgiu, în cadrul productiv al I.P.L. Uzun (unitate specializată în cultura legumelor în sistem industrial) la mutatul aripilor de aspersiune. Amintita grupă de studenţi este constituită în echipe de udători, efectuînd astfel o utilă şi instructivă practică de producţie pentru cunoaşterea temeinică a lucrărilor specifice viitoarei meserii, pe care o vor desfăşura ca specialişti în unităţile agricole. Această meserie o numeşte dr. ing. Gh. Hincu, directorul Institutului de cercetări şi inginerie tehnologică pentru irigaţii şi desecări Băneasa (jud. Giurgiu), HIDROAMELIORATOR, adică acel om care reglează factorul apă din sol. „În ţara noastră, spune dr. ing. Gh. Hincu, această reglare este de **completare**, deoarece nivelul precipitaţiilor este de sub 1 000 mm pe an. Ţara noastră dispune de resurse limitate de apă şi iată de ce folosirea ei raţională este o problemă capitală. Instalaţiile hidrotehnice trebuie ţinute sub control şi nu numai pentru că apa este scumpă, dar şi pentru faptul că folosită greşit dăunează aproape irecuperabil pămîntului, stării de sănătate: Degradarea fertilităţii prin băltiri, sărăturări, inundaţii, eroziune — efecte secundare apărute printr-o proastă dirijare a apei de la sursă spre rădăcina plantelor — este o problemă deosebit de gravă".

Afirmaţia nu face parte dintr-un interviu, ci dintr-o intervenţie. Anume, la sesiunea a III-a naţională de **referate şi** comunicări tehnico-ştiinţifice cu tineri cercetători, specialişti şi viitori specialişti agronomi cu tema „Stadiul actual şi rezultatele obţinute în proiectarea, realizarea şi exploatarea sistemelor şi amenajărilor de îmbunătăţiri funciare". **Organizatori:** C.C. al U.T.C., Comitetul judeţean Giurgiu al U.T.C., Academia de ştiinţe agricole şi silvice, I.C.I.T.I.D. Băneasa. **Participanţi,** circa 100 de tineri. **Conţinut:** peste 60 de referate susţinute, un schimb de experienţă şi o vizită de documentare la poligonul experimental cu echipamente de udare pentru aspersiune în condiţii de producţie la C.A.P. Daia (judeţul Giurgiu).

De ce este utilă o asemenea întîlnire? „Avem rezerve mari în acest domeniu, arăta tovarăşul Victor Ghidărcea, secretar al Comitetului judeţean Giurgiu al P.C.R. Pe judeţ, dispunem de peste 140 mii ha irigate şi chiar dacă în ultimii 15 ani producţia de cereale s-a dublat, totuşi recoltele de grîu, porumb, legume, furaje nu sînt la nivelul posibilităţilor. Pentru acest cincinal avem în program amenajări de irigaţii pe aproape 24 mii ha, desecări pe 5 500 ha, combaterea eroziunii pe 1 000 ha, iar toate aceste sisteme hidroameliorative au nevoie de specialişti bine pregătiţi pentru a le folosi la capacitatea lor productivă maximă".

Un apel către profesie, deci? „Poate chiar mai mult", avea să ne spună Vlad Galin, directorul I.E.I.L.I.F. Giurgiu. Mulţi dintre cititori îl cunosc pe Vlad Galin. Este una şi aceeaşi persoană cu tînărul (fost) comandant al Şantierului naţional al tineretului Giurgiu-Răzmireşti, pe teritoriul căruia utecistii au amenajat pentru irigaţii zeci de mii de hectare. Fostul comandant-constructor este în continuare răspunzător de ceea ce a construit, de data aceasta însă în planul exploatării, al folosinţei. „Poziţia" de pe care „pleacă" în orice discuţie pe teme de irigaţii este mai mult decît clară şi argumentată: „Cred că centrul preocupărilor trebuie deplasat mai mult spre exploatarea lucrărilor. Dacă nu respectăm o disciplină a aplicării udărilor şi nu urmărim o corelare a tehnologiilor, miliardele de lei investite în pămînt se pierd. Spre exemplu, la aceeaşi tehnologie de irigare, dacă facem arătura — ca lucrare de bază — primăvara şi nu toamna, aşa cum se recomandă, recolta este de 3—4 ori mai mică. Ca revers, pe aceeaşi tehnologie, dar cu o diferenţă de două udări în plus sau în minus efectul este acelaşi. Cifrele fac parte dintr-un studiu de cercetare la nivel de producţie, pe suprafeţe mari în ferme şi unităţi agricole apropiate, care au realizat maxim 12 tone porumb la hectar, iar minim 3 tone la ha. Optez deci pentru ideea că trebuie dusă o intensă activitate de educare, de instruire, de formare a unor cadre bine pregătite în acest domeniu, care din păcate este lăsat pe un plan secundar în activitatea unităţilor agricole. De ce să nu aibă acelaşi statut ca şi un mecanizator acela care îngrijeşte de reţeaua de irigaţii sau desecări? De multe ori, cel pus să irige nu a văzut nici măcar un aspersor funcţionînd şi de aceea se întîmplă ce se întîmplă".

Adică suprafeţe cu amenajări pentru irigaţii care nu se irigă sau care devin mlaştini, desecări care costă milioane şi se degradează din lipsă de întreţinere într-un an sau doi, mii de metri cubi de apă purtaţi zeci de kilometri de canale sau conducte, cu cheltuială de energie pentru ca apoi să se piardă. Desigur — şi nici nu intenţionăm să le prezentăm în detaliu — nu acestea sînt toate „relele" sistemelor de irigaţii. Cei care vor să facă irigaţii îşi pun cîteva întrebări fundamentale (aşa cum au făcut-o şi tinerii prezenţi cu comunicări ştiinţifice la sesiunea amintită): **care este cea mai ieftină amenajare, cum se realizează cea mai mare productivitate a muncii, care este cel mai economicos (din punct de vedere energetic) sistem de aplicare a udărilor, care este metoda de transport a apei cu cele mai puţine pierderi, cum se obţine (deci prin ce tehnologie) cea mai mare recoltă.** Pe total, cîţiva parametri: cantitate, calitate, eficienţă, într-un sistem de producţie intensiv ce poate determina hotărîtor transformarea revoluţionară a agriculturii.

ŞT. DORGOŞAN

SESIUNEA SPECIALĂ A ADUNĂRII GENERALE A O.N.U. CONSACRATĂ DEZARMĂRII

Necesitatea adoptării neîntîrziate a unor măsuri concrete care să stăvilească cursa înarmărilor

NAŢIUNILE UNITE 15. — Trimisul Agerpres, Neagu Udroiu, transmite : La sediul din New York al Naţiunilor Unite continuă dezbaterile generale ale celei de-a doua Sesiuni a Adunării Generale consacrate dezarmării. Exprimînd poziţiile de principii ale guvernelor lor în legătură cu problemele aflate pe agenda sesiunii, majoritatea vorbitorilor au dat expresie îngrijorării popoarelor lor în legătură cu proporţiile uriaşe atinse de cursa înarmărilor, pronunţîndu-se pentru adoptarea neîntîrziată a unor măsuri concrete care să stăvilească această competiţie, să inaugureze un proces real, efectiv, de dezarmare, în primul rînd de dezarmare nucleară.

Prima şi cea mai urgentă măsură care să îndepărteze ameninţarea nucleară, spunea în cuvîntul său ministrul afacerilor externe al Indiei, P. V. Narasimha Rao, este acceptarea imediată a interzicerii folosirii armelor nucleare, aceasta putînd să constituie o bază demnă de luat în seamă pentru măsurile ulterioare în direcţia dezarmării nucleare. Primul pas ar trebui să-l reprezinte îngheţarea arsenalelor nucleare existente, urmat de reducerea stocurilor — ca o măsură concretă de abordare integrală a dezarmării nucleare. Vorbitorul a propus ca sesiunea să negocieze o convenţie în legătură cu nefolosirea armelor nucleare care să prevadă îngheţarea armamentului nuclear şi imediata suspendare a tuturor experienţelor cu arme nucleare.

Abordînd o gamă largă de probleme care privesc zona în care se află ţara sa, preşedintele Republicii Panama, Aristides Royo, a declarat că America Latină trebuie să joace un rol important în asigurarea securităţii regionale şi a păcii lumii. O conferinţă de urgenţă a şefilor de state din America Latină, a spus el, în paralel cu o întrunire a şefilor de stat major, va trebui să instituţionalizeze mecanismul de apărare colectivă şi de securitate din această regiune cu un caracter exclusiv latino-american.

Referindu-se în intervenţia sa la instrumentele asigurării păcii, cancelarul R. F. Germania, Helmut Schmidt, a indicat drept lucrul cel mai important renunţarea la forţă. Interzicerea recurgerii la forţă ar exclude orice război, a apreciat el, adăugînd că cine limitează la anumite tipuri de arme interzicerea folosirii forţei poate lăsa impresia că pentru alte genuri de arme războiul ar fi permis. Singurul lucru permis este acela de a te apăra de o agresiune din afară. Apreciind că tratatul de neproliferare a armelor nucleare s-a dovedit a fi un instrument de pace, vorbitorul a subliniat necesitatea ca statele nucleare să procedeze la negocieri privind măsuri efective referitoare la încetarea cursei înarmărilor nucleare, la dezarmarea nucleară. R.F.G. va susţine, în cadrul reuniunii de la Madrid, ideea convocării de către aceasta a unei conferinţe de dezarmare în Europa, a menţionat de asemenea cancelarul vest-german. În ce priveşte eforturile globale în direcţia păcii, vorbitorul a afirmat sprijinul pe care ţara sa îl acordă dezvoltării în continuare a măsurilor de creştere a încrederii. În încheierea cuvîntării sale, Helmut Schmidt a acordat o atenţie particulară forţei morale a marilor manifestări pentru pace care au loc în diferite părţi ale lumii, exprimînd opinia că aceasta nu trebuie subestimată.

Ministrul de externe al R. P. Polone, Jozef Czyrek, a arătat că problema cea mai importantă a contemporaneităţii o constituie preîntîmpinarea pericolului războiului nuclear, prin sistarea cursei înarmărilor nucleare, limitarea, reducerea şi lichidarea deplină a arsenalelor atomice. De soluţionarea acestei probleme — a relevat vorbitorul — depind nu numai protejarea generaţiei viitoare de ororile războiului — principala sarcină a O.N.U. —, ci şi destinele actualei civilizaţii.

Arătînd că lumea trăieşte în prezent una dintre cele mai dificile perioade din dezvoltarea relaţiilor internaţionale după cel de-al doilea război mondial, în domeniile politic, militar şi economic acumulîndu-se o serie de fenomene negative, iar ritmul înarmărilor accentuîndu-se, vorbitorul a subliniat că principala sarcină a sesiunii constă, în aceste condiţii, în înlăturarea piedicilor şi barierelor existente în calea convorbirilor pentru dezarmare.

Vizita delegaţiei M.A.N. în R. F. Germania

BONN 15 (Agerpres). — Preşedintele Marii Adunări Naţionale a Republicii Socialiste România, tovarăşul Nicolae Giosan, care efectuează, în fruntea unei delegaţii, o vizită oficială în R. F. Germania, a avut, în cursul zilei de marţi, o întrevedere cu Hans-Dietrich Genscher, vicecancelar şi ministru de externe al R. F. Germania. La întrevedere a fost prezent Ion Rîmbu, ambasadorul ţării noastre în R. F. Germania.

În cursul întrevederii a avut loc un schimb de vederi asupra evoluţiei relaţiilor româno-vest-germane, precum şi în legătură cu unele probleme internaţionale actuale.

În acest cadru, au fost evidenţiate posibilităţile care există pentru intensificarea şi diversificarea raporturilor dintre cele două ţări, a conlucrării româno-vest-germane pe plan economic, tehnico-ştiinţific şi cultural, în folosul ambelor ţări şi popoare, al cauzei păcii şi destinderii internaţionale.

Tot în cursul zilei de marţi, delegaţia M.A.N. a avut întîlniri cu membri ai conducerii fracţiunii parlamentare din Bundestag a Partidului Social-Democrat, cu membri ai grupului parlamentar România — R. F. Germania, precum şi cu membri ai comisiei de politică externă a Bundestagului.

Apel pentru transformarea nordului Europei într-o zonă denuclearizată

OSLO 15 (Agerpres). — Peste 2,5 milioane de cetăţeni din ţările scandinave au semnat Apelul pentru transformarea nordului Europei într-o zonă denuclearizată. După cum transmite agenţia norvegiană de informaţii, documentul poartă pînă acum semnătura a peste un milion de finlandezi, 750 000 de suedezi, 540 000 de norvegieni şi 260 000 de danezi. Se anunţă că problema unor acţiuni comune pentru transformarea Europei de nord într-o zonă lipsită de arme nucleare va fi dezbătută, în luna septembrie, în cadrul reuniunii reprezentanţilor mişcărilor pentru pace din ţările scandinave.

Agendă cosmică

MOSCOVA 15 (Agerpres). — Echipajul complexului orbital „Saliut-7" — „Soiuz T-5", format din cosmonauţii Anatoli Berezovoi şi Valentin Lebedev, a continuat marţi, după verificarea diferitelor sisteme ale staţiei, îndeplinirea programului de zbor — informează agenţia T.A.S.S. Au fost efectuate noi cercetări astrofizice, utilizîndu-se sistemul de navigaţie automată „Delta", experimente biologice, observaţii vizuale asupra oceanului mondial. Paralel, cei doi cosmonauţi au verificat modul de funcţionare a aparaturii destinate efectuării în viitor de cercetări pe orbită.

DE PESTE HOTARE

STIRI · NOTE · COMENTARII · STIRI · NOTE · COMENTARII · STIRI · NOTE · COMENTARII

VIENA: Lucrările celei de-a doua sesiuni a Comitetului consultativ al O.N.U. pentru Anul Internaţional al Tineretului

VIENA 15 (Agerpres). — La Viena au continuat lucrările celei de-a doua sesiuni a Comitetului consultativ al O.N.U. pentru Anul Internaţional al Tineretului, sub preşedinţia reprezentantului României, tovarăşul Nicu Ceauşescu, secretar al C.C. al U.T.C.

La punctul de pe ordinea de zi consacrat evaluării stadiului actual al progreselor înregistrate în pregătirea Anului Internaţional al Tineretului, au luat cuvîntul numeroşi reprezentanţi ai statelor membre ale Comitetului consultativ, ai altor state membre ale O.N.U., precum şi din partea a numeroase instituţii specializate ale Naţiunilor Unite, a unor organizaţii neguvernamentale de tineret.

În cadrul intervenţiilor au fost evidenţiate o serie de experienţe acumulate în diferite ţări în legătură cu pregătirea şi marcarea Anului Internaţional al Tineretului, subliniindu-se, în acelaşi timp, necesitatea trecerii la acţiuni concrete — la toate nivelele — naţional, regional şi internaţional —, astfel încît ampla manifestare din 1985 să se constituie într-un eveniment semnificativ al vieţii internaţionale, al mişcării de tineret din întreaga lume.

Numeroşi participanţi au adresat călduroase felicitări pentru realegerea reprezentantului României în funcţia de preşedinte al Comitetului consultativ al O.N.U., ca o expresie a activităţii energice şi susţinute depusă de ţara noastră în promovarea problematicii tinerei generaţii pe plan internaţional.

Diferite delegaţii, precum şi secretarul general adjunct al O.N.U., Leticia Shahani, şi reprezentantul UNESCO, Pierluigi Vagliani, s-au referit, în intervenţiile lor, la Masa rotundă cu tema „Tineretul anilor 80", organizată recent în România, la Costineşti, apreciind că această iniţiativă constituie o nouă dovadă a preocupării şi înaltului spirit de responsabilitate cu care ţara noastră tratează problematica deosebit de actuală a tineretului, din perspectiva pregătirii A.I.T.

Mai mulţi participanţi s-au referit la însemnătatea Mesajului adoptat de Masa rotundă de la Costineşti, evidenţiind, între altele, valoarea participării tinerei generaţii la înfăptuirea obiectivelor unei noi ordini economice internaţionale.

Lucrările sesiunii continuă.

Vizita în R.P. Ungară a delegaţiei militare române

BUDAPESTA 15 (Agerpres). — Marţi a sosit la Budapesta delegaţia militară română, condusă de generalul-locotenent Constantin Olteanu, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul apărării naţionale al Republicii Socialiste România, care, la invitaţia generalului de armată Lajos Czinege, ministrul apărării al Republicii Populare Ungare, face o vizită oficială în această ţară, în perioada 15—18 iunie. Delegaţia militară română a fost întîmpinată de ministrul apărării al R. P. Ungare, adjuncţi ai ministrului, generali şi ofiţeri.

În aceeaşi zi, între generalul-locotenent Constantin Olteanu şi generalul de armată Lajos Czinege au avut loc convorbiri la Ministerul Apărării al R. P. Ungare, desfăşurate într-o atmosferă cordială, prietenească.

De asemenea, delegaţia militară română a depus coroane de flori la Monumentul soldatului necunoscut, Cimitirul ostasilor români şi Monumentul eliberării.

Situaţia din Liban

BEIRUT 15 (Agerpres). — În ciuda calmului din ultimele 24 de ore în Liban, absenţa unei soluţii politice ca urmare a agresiunii şi prezenţei militare israeliene pe teritoriul libanez determină o puternică nelinişte la Beirut — relevă agenţia France Presse. În acelaşi timp, se consolidează dispozitivul militar al armatei israeliene în jurul Beirutului — informează agenţiile internaţionale de presă. O coloană de 338 de vehicule blindate israeliene au fost deplasate dinspre sudul libanez pentru a ocupa poziţii în zonele Baabda, Hadeth şi Ain Saade, înălţimi ce domină oraşul Beirut din est şi sud-est. De asemenea, trupele israeliene continuă să ocupe poziţii evacuate de trupele din cadrul Forţei arabe de descurajare pe şoseleile ce leagă Beirutul de Damasc. Peste 90 de tancuri israeliene au fost deplasate în apropierea palatului prezidenţial de la Baabda — anunţă postul de radio oficial libanez.

Pe de altă parte, agenţia palestiniană de presă W.A.F.A. a făcut cunoscut că Yasser Arafat, preşedintele Comitetului Executiv al Organizaţiei pentru Eliberarea Palestinei, a vizitat poziţiile forţelor comune palestiniano-progresiste libaneze din partea de vest a Beirutului şi din suburbia de sud a capitalei.

Potrivit aceleiaşi surse, marţi, forţele israeliene, staţionate la Baabda au folosit rachetele asupra cartierelor Hay, El Soullom şi Bourj El Barajneh, situate în partea de sud a Beirutului.

Pe de altă parte, la Palatul prezidenţial Baabda au avut loc două runde de convorbiri între preşedintele Libanului, Elias Sarkis, şi trimisul special american Philip Habib, fiind examinate probleme legate de situaţia ce s-a creat în ţară, ca urmare a invaziei trupelor israeliene.

Convorbiri româno-sovietice

MOSCOVA 15. — Trimisul Agerpres, I. Dumitraşcu, transmite : Delegaţia de activişti ai P.C.R., condusă de tovarăşul Ioachim Moga, membru al C.C. al P.C.R., prim-adjunct al şefului Secţiei organizatorice a C.C. al P.C.R., care face o vizită de schimb de experienţă în Uniunea Sovietică, a fost primită de I. V. Kapitonov, secretar al C.C. al P.C.U.S.

La convorbirea care s-a desfăşurat într-o atmosferă caldă, tovărăşească, a participat Traian Dudaş, ambasadorul României în U.R.S.S.

★

Delegaţia a avut convorbiri la C.C. al P.C.U.S., la Comitetul regional Moscova al P.C.U.S., la Comitetul Central al P.C. din Bielorusia, la comitetele orăşeneşti de partid Minsk şi Elektrostal, a vizitat obiective economice şi social-culturale din Moscova şi R.S.S. Bielorusă.

Număr ridicat de falimente în Suedia

STOCKHOLM 15 (Agerpres). — Potrivit datelor Biroului central de statistică al Suediei, în primul trimestru al anului în curs în ţară au dat faliment aproximativ 1 500 de firme, ai căror muncitori şi funcţionari au completat armata şomerilor, ce numără în prezent 116 000 persoane.

Cel mai mare număr de crahuri s-a înregistrat în industriile de prelucrare a lemnului, construcţiilor şi a celulozei şi hîrtiei.

SOFIA: Conferinţa teoretică internaţională „Gheorghi Dimitrov şi lumea contemporană"

SOFIA 15 (Agerpres) — La Sofia s-a deschis, marţi, Conferinţa teoretică internaţională „Gheorghi Dimitrov şi lumea contemporană", organizată de Comitetul Central al Partidului Comunist Bulgar cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la naşterea marelui fiu al poporului bulgar, militant de seamă al mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale.

La conferinţă participă 132 de delegaţii, reprezentînd partide comuniste şi muncitoreşti, socialiste, partide de guvernămînt din ţări în curs de dezvoltare, mişcări de eliberare naţională. Delegaţia Partidului Comunist Român este condusă de tovarăşul Dumitru Popescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

Lucrările conferinţei au fost deschise de tovarăşul Todor Jivkov, secretar general al C.C. al P.C. Bulgar, preşedintele Consiliului de Stat al R.P. Bulgaria, care a salutat cu căldură delegaţiile prezente, exprimîndu-şi convingerea că această reuniune teoretică internaţională va aduce o contribuţie însemnată la întărirea solidarităţii şi colaborării partidelor comuniste şi muncitoreşti, a unităţii forţelor revoluţionare de pretutindeni în lupta pentru cauza păcii şi socialismului, a colaborării internaţionale. Totodată, secretarul general al C.C. al P.C. Bulgar a subliniat importanţa conferinţei pentru punerea în evidenţă a operei şi personalităţii lui Gheorghi Dimitrov ca eminent conducător al partidului şi poporului bulgar, militant de seamă al mişcării revoluţionare internaţionale.

Delegaţiile participante la conferinţă au depus o coroană de flori la Mausoleul lui Gheorghi Dimitrov.

Lucrările conferinţei continuă.

Încetarea ostilităţilor militare dintre Argentina şi Marea Britanie în Malvine (Falkland)

BUENOS AIRES 15 (Agerpres). — Agenţiile internaţionale de presă anunţă că ostilităţile militare dintre Argentina şi Marea Britanie declanşate la 2 aprilie în legătură cu recunoaşterea suveranităţii argentiniene asupra Insulelor Malvine (Falkland) au încetat în noaptea de luni spre marţi. După luptele purtate în ultimele zile, trupele britanice au pătruns în zona propriu-zisă a capitalei arhipelagului Puerto Argentino (Port Stanley). La 14 iunie, comandantul forţelor britanice de intervenţie în Malvine, generalul Jeremy Moore, şi comandantul garnizoanei militare argentiniene de la Puerto Argentino, generalul Mario Menendez, au angajat negocieri

LONDRA 15 (Agerpres). — Primul ministru al Marii Britanii, Margaret Thatcher, a anunţat luni seara în Camera Comunelor că luptele au încetat în Insulele Malvine (Falkland) la ora 24 (G.M.T.), ca urmare a predării trupelor argentiniene din Port Stanley (Puerto Argentino) — relatează agenţia Reuter.

La Londra s-a publicat mesajul transmis din Atlanticul de Sud de generalul Jeremy Moore, comandantul forţelor terestre din Malvine, în care se arată că „generalul argentinian Mario Menendez a acceptat predarea tuturor forţelor argentiniene de pe insulele orientală şi occidentală din Malvine, împreună cu echipamentul lor militar".

PANORAMIC '82

IRAK: Ritmuri ale dezvoltării

Un farmec cu totul deosebit conferă ţinuturilor irakiene imensele plantaţii de curmali, care din avion îţi dau impresia unor adevărate mări de verdeaţă. Atît la Bagdad, cît mai ales la Basra, curmalii pot fi întîlniţi peste tot : în parcuri, de o parte şi de alta a străzilor, a şoselelor. Nu întîmplător, aceste plantaţii se întind pînă în apropierea zonelor industriale, contribuind din plin la eliminarea poluării atmosferei. Astfel, în sectorul industrial al Bagdadului, aceşti uriaşi „plămîni vegetali" joacă un rol deosebit de important în restabilirea echilibrului mediului înconjurător, ce a suferit transformări inevitabile ca urmare a înălţării a noi şi noi fabrici.

Aici se află şi sediul Companiei industriei electronice, unul din obiectivele programului vizitei în Irak. Discuţia cu gazdele se înfiripă uşor. Aflu că această companie dispune de cinci fabrici grupate în acelaşi perimetru. Gama produselor este deosebit de diversă: de la calculatoare şi radiotelefoane la casetofoane şi magnetofoane şi de la aparate de radio la televizoare alb-negru şi în culori. Halele sînt organizate după criterii moderne, pe fluxul producţiei. Interiorul este protejat de puternica dogoare a soarelui. În aceste hale, dotate cu utilaje complexe, mercurul termometrelor indică pretutindeni aceeaşi temperatură, 25 grade Celsius. Umiditatea este păstrată şi ea, pe cale artificială, la nivel constant. Impresionează siguranţa pe care muncitorii, în cea mai mare parte tineri, o manifestă în efectuarea diferitelor operaţiuni. Zilnic munca lor se concretizează prin producerea a 340 de aparate de radio şi a numeroase televizoare. Producţia anuală de televizoare alb-negru este de 70 000 de bucăţi, iar a celor în culori se ridică la 30 000. Compania industriei electronice ocupă, dealtfel, un loc aparte în peisajul industrial al Bagdadului. De remarcat că în capitala Irakului sînt concentrate 25 la sută din întreprinderile ţării. Imaginea industrială a oraşului este completată de rafinăria de la Ad Daura, de fabricile de ciment, atelierele de cale ferată, de fabricile textile şi de confecţii de mătase, lînă şi bumbac, de întreprinderile de produse alimentare, de pielărie şi încălţăminte.

Dar industria Irakului cuprinde şi întreprinderi producătoare de oţel, autocamioane, tractoare, vapoare, produse petroliere şi chimice. Unul din principalele centre unde s-au dezvoltat o parte din aceste importante ramuri ale economiei naţionale este oraşul Basra. Aici, ca şi la Bagdad, arhitecţii au încercat cu succes să armonizeze noile clădiri cu cele vechi, tradiţionale. Dealtfel, în inima oraşului îţi atrag privirea clădirile cu coloane în faţă care susţin balcoane cochete. Zidurile lor închid vederii grădini interioare minunate, desprinse parcă din paginile celor „O mie şi una de nopţi". La 26 de kilometri de acest oraş atît de pitoresc se află Combinatul de îngrăşăminte chimice, una din cele mai moderne unităţi industriale de acest gen din Orientul Mijlociu. Această uzină ce-ţi pare o insulă răsărită în mijlocul unei mări de curmali a cunoscut o dezvoltare în două etape — prima încheiată în 1971, iar a doua în 1977. Crearea combinatului în această regiune, mi-a explicat directorul administrativ, este strîns legată de existenţa din abundenţă pe aceste meleaguri a gazului natural. El asigură în întregime materia primă necesară uzinei, fiind transformat în retortele „magice" ale ştiinţei şi tehnicii moderne în amoniac, uree, sulfat de amoniu, acid sulfuric. Sulful folosit aici provine, de asemenea, din Irak, dar din nordul ţării. Dealtfel, imaginea instalaţiilor acestui combinat, ce se contorsionează în complicate figuri geometrice, este deosebit de impresionantă. Pe aleile din incinta complexului industrial vizitat am întîlnit numeroşi tineri ce treceau grăbiţi. Tinereţea caracterizează această renumită unitate economică irakiană. Marea majoritate a celor 1 500 de angajaţi ai ei sînt tineri.

Procesul de industrializare ce se desfăşoară cu rapiditate în Irak a atras un mare număr de tineri atît la Basra, cît şi în celelalte importante centre economice ale ţării. Ei sînt dornici să îmbrăţişeze noile meserii ce necesită un grad din ce în ce mai mare de pregătire. La combinatul amintit numeroşi tineri urmează cursuri de calificare. Rolul pe care-l joacă tineretul în această ţară nu este surprinzător, dacă se are în vedere că din cei peste 12,7 milioane de locuitori ai Irakului, mai mult de jumătate sînt tineri. Pe umerii lor apasă o mare parte din răspunderea pe care o implică îndeplinirea planurilor de dezvoltare economico-socială a ţării.

Tinerii irakieni sînt comunicativi şi dornici să schimbe opinii. În cursul discuţiilor pe care le-am purtat cu ei am constatat interesul lor pentru munca şi realizările tineretului român, pentru activitatea şi preocupările tinerei generaţii din România. Ei şi-au exprimat dorinţa ca prietenia dintre popoarele noastre, dintre tineretul din cele două ţări să se dezvolte şi mai mult în viitor, ca relaţiile dintre organizaţiile de tineret din România şi Irak să se întărească în continuare.

TUDOR PRELIPCEANU

Soweto — Simbol al luptei împotriva apartheidului

În conştiinţa umanităţii, ziua de 16 iunie 1976 a rămas adînc întipărită ca ziua masacrului în cursul căruia poliţia sud-africană a deschis focul asupra unei demonstraţii paşnice a tineretului de culoare din Soweto — un cartier al Johannesburgului, făcînd circa 600 de victime şi peste 1 000 de răniţi, dar şi ca zi-simbol al luptei împotriva apartheidului, marcată de atunci ca zi internaţională de solidaritate cu lupta poporului din Africa de Sud împotriva apartheidului.

Chiar în aceste zile, Soweto este teatrul unor noi confruntări, apreciate de observatori ca avînd o deosebită semnificaţie în evoluţia situaţiei politice din R.S.A. Astfel, duminică, au fost arestate peste 200 de persoane care participau la o reuniune organizată în memoria unor lideri ai populaţiei de culoare, victime ale politicii de apartheid. Ca de obicei, poliţia a ripostat, operînd arestări şi declanşînd, în acelaşi timp, o acţiune de „curăţire" în zonele cele mai agitate, încercînd astfel să preîntîmpine, prin intimidare, acţiunile comemorative ce se organizează în fiecare an la Soweto în ziua de 16 iunie. Evenimentele din zilele trecute au atras însă atenţia asupra situaţiei dramatice a populaţiei majoritare din Republica Sud-Africană, arătînd că, în ciuda represiunilor şi a terorii, aceasta este hotărîtă să-şi amplifice tot mai mult lupta pentru drepturi şi o viaţă mai bună.

Date publicate recent de Departamentul de statistică al regimului de la Pretoria pun în lumină, în ciuda autorităţilor sud-africane, întreaga nedreptate a sistemului politic al apartheidului în care o foarte restrînsă minoritate albă (4.6 milioane) îşi exercită o dominaţie ce ia forme inadmisibile asupra imensei majorităţi a populaţiei de culoare, de 25 590 000 de locuitori. Potrivit acestor statistici, publicate de ziarul „The Daily News" din Durban şi reluate în Buletinul săptămînal al Congresului Naţional African, care apare la Londra, faptul că reprezentanţii a numai 4,6 milioane de albi stabilesc decizii pentru populaţia de culoare majoritară, lipsită de dreptul de vot, reprezintă una din faţetele inechităţilor existente în R.S.A., inechităţi consfinţite de legislaţia bazată pe discriminare rasială. „Nici o soluţie care ignoră interesele şi drepturile legitime ale majorităţii populaţiei acestei ţări nu va putea oferi o reglementare de durată a situaţiei" — scrie cotidianul citat. Un alt ziar, „Star", din Johannesburg, scrie că la Soweto de pildă, unde numărul locuitorilor a depăşit un milion, există numai 12 medici. Referindu-se la problemele locuinţelor pentru populaţia băştinaşă, ziarul arată că pentru locuinţe destinate africanilor se cheltuiesc sub 0,5 la sută din sumele alocate acestor construcţii.

Repetatele promisiuni de reformă ale regimului de la

comentariul ZILEI

Pretoria n-au schimbat cu nimic contextul social sud-african. Reformele constituţionale anunţate din cînd în cînd la Pretoria n-au nici o consecinţă şi nu indică încă faptul că minoritatea albă ar fi dispusă să renunţe la avantajele politicii pe care o susţin prin toate mijloacele. Apelurile continue ale comunităţii internaţionale, puternicul val de indignare atît în R.S.A. cît şi pe plan mondial în cazul unor condamnări la moarte ale militanţilor de culoare, lansarea „Anului internaţional pentru sancţiuni împotriva Republicii Sud-Africane şi a politicii sale de apartheid" — toate acestea se lovesc de sfidarea cu care regimul rasist sud-african încalcă cele mai elementare drepturi ale omului. Dar, după cum se ştie din cartea istoriei, nici un fel de represiuni nu vor putea înăbuşi lupta populaţiei asuprite din R.S.A. pentru împlinirea idealurilor sale de libertate şi dreptate.

În spiritul politicii sale de solidaritate activă cu lupta popoarelor de pretutindeni pentru libertate şi independenţă, pentru o viaţă mai bună, România socialistă a condamnat şi condamnă cu hotărîre politica colonialistă, de apartheid şi discriminare rasială a regimului de la Pretoria. Ţara noastră susţine cu consecvenţă lupta dreaptă a populaţiei majoritare din Africa de Sud, a Congresului Naţional African pentru abolirea politicii de discriminare rasială, a apartheidului, pentru o viaţă liberă şi demnă. Această politică de solidaritate cu lupta popoarelor din Africa australă îşi găseşte oglindirea în documentele partidului şi statului nostru, fiind reafirmată cu ocazia întîlnirilor preşedintelui Nicolae Ceauşescu cu şefi de state, conducători de partide şi ai mişcărilor de eliberare naţională.

Acum, la cei şase ani care au trecut, ecoul revoltei tinerilor de la Soweto, departe de a se stinge, capătă noi dimensiuni demonstrînd că văpaia revoltei împotriva opримării, odată aprinsă, nu mai poate fi stinsă. Cu fiecare an ce trece, creşte lupta pentru a pune capăt apartheidului şi oricăror forme de discriminare rasială, care constituie o sfidare la adresa întregii umanităţi.

RODICA ŢEPEŞ

PE SCURT

● **PREZIDIUL CONSILIULUI NORDIC — organ consultativ al parlamentelor şi guvernelor ţărilor din nordul Europei, menit să promoveze cooperarea acestora pe multiple planuri — a chemat guvernele ţărilor nordice să ia măsuri comune urgente pentru soluţionarea problemelor economice complexe cu care sînt confruntate, în primul rînd pentru împiedicarea creşterii şomajului. În apel se subliniază că în prezent în Danemarca, Finlanda, Norvegia şi Suedia există peste 650 000 de şomeri totali, iar, potrivit prognozelor economiştilor, numărul acestora va creşte.**

● **ÎNTR-UN COMENTARIU — reluat de agenţia U.P.I. — consacrat devalorizării francului francez, cotidianul „Le Monde" scrie că a doua devalorizare a monedei franceze în decurs de 8 luni a redus valoarea acesteia, în total, cu 18,5 la sută. Ziarul avertizează că creşterea artificială a cursului dolarului, inclusiv în raport cu francul francez, se va traduce pentru Franţa prin sporirea deficitului comercial, estimat pentru anul acesta la 16 miliarde franci. De asemenea, măsurile de combatere a deficitului bugetar crescînd şi a spiralei inflaţioniste vor afecta şi mai mult nivelul de trai al populaţiei.**

● **„CITIBANK" — a doua bancă din S.U.A., ca mărime, — a anunţat, la acest început de săptămînă, majorarea dobînzii preferenţiale la 16,5 la sută, revenind astfel asupra deciziei de la 25 mai, de reducere a acesteia la 16 la sută, relatează agenţia Associated Press. Dealtfel, măsura băncii newyorkeze nu a fost urmată decît de „First National Bank of Boston".**

Această decizie este interpretată de specialişti ca un indiciu al persistenţei ratei exagerat de înalte a dobînzilor bancare din S.U.A., în special ca urmare a sporirii deficitelor bugetare ale acestora, ceea ce se traduce prin accentuarea concurenţei pe piaţa capitalurilor dată fiind necesitatea pentru guvernul federal de a recurge la împrumuturi masive pentru finanţarea deficitului.

● **AUSTRALIA, care cu 25 de ani în urmă se situa pe locul al cincilea în rîndul ţărilor capitaliste în ce priveşte nivelul de trai, este plasată, acum, pe locul al 11-lea, iar în viitor se pare că se va îndepărta şi mai mult de locurile din frunte, se afirmă în raportul Asociaţiei pentru dezvoltare industrială de la Canberra. Această tendinţă este legată de încetinirea ritmului de creştere economică, care a fost, în ultimele două decenii, în medie de 3 la sută pe an.**

● LA GENEVA a avut loc marţi o nouă şedinţă plenară a delegaţiilor U.R.S.S. şi S.U.A. la negocierile bilaterale privind limitarea armamentelor nucleare în Europa, relatează agenţia T.A.S.S.

● **PROCENTUL SINUCIDERILOR ÎN RÎNDUL BARBAŢILOR ŞOMERI DIN MAREA BRITANIE este de două ori mai mare decît în rîndul celor cu un loc de muncă stabil — este concluzia unui studiu efectuat de doi oameni de ştiinţă englezi şi publicat de ziarul londonez „Guardian". Constatarea lor confirmă rezultatele unor anchete anterioare, potrivit cărora şomajul de lungă durată are efecte nocive asupra stării psihice a celor în cauză.**

● GUVERNUL CHILIAN a hotărît devalorizarea monedei naţionale, pesoul, cu 18 la sută în raport cu dolarul S.U.A.

de toate

Autograful lui Babur

Unicul autograf al lui Babur se păstrează de 5 secole pe o piatră care acum se găseşte la Institutul de istorie al Academiei de Ştiinţe din Tadjikistan. Pe această piatră de rîu sînt săpate într-o legătură caligrafică arabă versurile unei poezii de clasicul tadjik-persan Saadi. Sub ele se află autograful lui Babur (1483—1530), întemeietorul regatului Marilor Moguli şi padişah al Indiei.

Cu aproximativ 30 de ani în urmă, tînărul cercetător istoric Ahror Muhtarov a presupus că este posibil să se găsească autograful lui Babur. Doar în memoriile sale „Baburname" („Cartea lui Babur"), care au intrat în patrimoniul literaturii universale, padişahul Indiei, povestind despre nenorocirile şi rătăcirile lui după ce a pierdut tronul din Samarkand, capitala statului Timurizilor şi a fost nevoit să se ascundă pe cursul superior al rîului Zeravşan (centrul Tadjikistanului de azi), indică aşezarea precisă a unui izvor de munte în apropierea căruia a săpat cîndva în piatră versurile lui Saadi.

Chiar prima expediţie a fost încununată de succes. La găsirea pietrei au contribuit şi muntenii care ştiau de existenţa scrierii în piatră.

În prezent, în colecţia epigrafică a lui Ahror Muhtarov, membru corespondent al Academiei de Ştiinţe din Tadjikistan, în vîrstă de 57 de ani, se găsesc peste 500 de pietre cu inscripţii care contribuie la cunoaşterea mai deplină a istoriei tadjicilor şi a altor popoare din Orientul secolelor XI—XVI.

Cel mai scump oraş

Lagosul, capitala statului vest-african Nigeria, este în prezent pentru vizitatorii străini cel mai scump oraş din lume, scrie revista americană „Time". La Lagos, pentru o cameră de hotel se plătesc în prezent pînă la 156 dolari pe zi iar un prînz costă aproape 50 de dolari.

Capitala Japoniei, Tokio, care anul trecut mai era considerată încă cel mai costisitor oraş din lume, a trecut pe locul al doilea, fiind urmat de Oslo, Jakarta şi Bagdad.

Heroină la kilogram

Poliţia olandeză a anihilat o reţea internaţională de traficanţi de droguri, s-a anunţat la Amsterdam. Au fost arestate 5 persoane. De asemenea, au fost confiscate 3,5 kilograme de heroină, în valoare de 575 000 dolari pe piaţa ilicită a drogului.

O nouă hartă a strîmtorii Malacca

Japonia, Singapore, Malayezia şi Indonezia au elaborat, împreună, o nouă hartă a strîmtorii Malacca, una dintre cele mai solicitate căi de navigaţie, informează agenţia Kyodo, citînd un comunicat al guvernului nipon. Se precizează că noua hartă, la scara de 1/20 000, va contribui la sporirea siguranţei de navigaţie în această zonă dificilă prin care trece aproximativ 80 la sută din transporturile comerciale ale Japoniei din şi spre Orientul Mijlociu.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii, Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poştale şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii — Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii". Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O. Box 136—137, telex 11226 Bucureşti, str. 13 Decembrie nr. 3.

40 362